Akbaba

Akbaba-Toto
oynayın
5000 LİRAYA
KADAR KAZANIN

Vietnam'da barış pazar günü imzalandı. — Gazeteler —

— Haydi, kendimize başka pazar arayalım!

Yürüyen güzel

Önünüzden süzülerek geçer
bir Murat 124.
Klasik güzelliği yansıtan çizgileri
çağdaş bir otomobilin
çekiciliğini taşır.

Bununla birlikte,
Murat'ın asıl güzelliği
görünüşünde değildir.
Vitrine konup
seyredilsin diye yapılmamıştır.
Murat 124,
yolcusunu geniş iç dünyasına alıp
koşmaya başlayınca güzeldir.

Sırasında ağırbaşlıdır.
Salına salına gezinir şehir içinde.
Sırasında uçarıdır.
Uzakları yakın eder.

Yardımseverdir, hoşgörülüdür,
yürüyen güzeldir Murat 124.

Yurdun dört bir yanındaki TOFAŞ Bayileri, size Murat'ı bütün özellikleriyle tanıtmaktan, uygulanan ödeme kolaylıkları hakkında ayrıntılı bilgi vermekten memnunluk duyacaktır.

TOFAŞ
Oto Ticaret A.Ş.
Murat 124'ün Türkiye Genel Distribütörü

MURAT 124'ün
Teknik Özellikleri

Tüm çelik monoblok gövde
65 beygirlik harika bir motor
Çift boğazlı karbüratör
Saatte 140 km.'den fazla sürat
Servofren tertibatı
Arka tekerlekler için
özel fren regülatörü
2 devreli hidrolik dağıtım sistemi
4 tekerlekte disk fren
Her tekerlekte bağımsız süpansiyon
Lüks döşemeli, 5 büyük kişilik yer
Her yönde kesintisiz görüş alanı
2 devreli cam silecekleri
Kalorifer ve...
Güçlü geri far.

MURAT 124
"Hesaplı otomobil"

(Manajans: ..... — 11)

AKBABA

Yıl: 51 Cilt: 24 Sayı: 8 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 7 Şubat 1973 * Fiyatı: 150 Krş.

KÂĞITLAR VE İNSANLAR

PİYASAYLA birkaç ay haşır neşir olmuş en acemi tüccarın bile size söyleyebileceği bir gerçek vardır:

Sözünü tutmaya niyeti olmayan bir kimseden alınmış senet; noterden tasdik, pul, damga, tavsiye mektubu, iyi hal kâğıdı ve akla gelebilecek bir sürü başka güven tedbiri ile süslenmiş de bulunsa değersizdir; vâdesi geldiğinde uğraşıp durur, hava alırsınız. Buna karşılık «mutebber» olduğu yıllardan beri denemelerle anlaşılmış bir müşterinin telefondaki sözünü bile senet sayabilirsiniz.

Yâni sözlerin gerçek garantisi, insanlar arasındaki ilişkilerdir; belge kâğıtları değil.

Anayasalar, devletlerin vatandaşlara verdikleri senetlerdir. Ve piyasada tüccarla müşteri arasında geçerli olan kural onlara da uygulanabilir.

Bilirsiniz, İngiltere'de alışılmış anlamda bir yazılı Anayasa yoktur. Ama İngiliz vatandaşları devletin özgürlüklere ilişemiyeceğini geleneksel bir güvenle bilir, bunu hava alma ve su içme gibi doğal bir durum sayarlar.

Bir de lûtfen şu Anayasa maddesini okuyun:

«Kanun çalışan insanların çıkarları uyarınca vatandaşların şu haklarını garanti altında bulundurur:

(a) Söz özgürlüğü;
(b) Basın özgürlüğü;
(c) Toplanma ve miting özgürlüğü;
(d) Sokak yürüyüşü ve gösteri yapma özgürlüğü.

Bu hakların kullanılmasını sağlamak için çalışan insanlara ve onların örgütlerine matbaalar, kâğıt stokları, halka açık binalarla sokaklar, haberleşme araçları ve daha başka gerekli olanaklar verilir.»

Yâni bu Anayasaya göre devlet vatandaşlara yalnız konuşma, yazma, toplanma, yürüyüş ve gösteri yapma özgürlükleri vermekle kalmıyor; aynı zamanda bu hakların tam kullanılmasını sağlamak için gerekli her şeyi de bedavadan dağıtıyor.

Hangi devlet bu, biliyor musunuz?

— Tütünde, yükselen döviz farkının tamamen üreticiye verileceği açıklandı. —

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği!

Tabii Rusya'nın en ateşli hayranı bile bugün o Anayasanın uygulanmakta olduğunu iddia edemez. Niçin uygulanmadığı, özgürlük kavramının tahlili, demokrasi ve insan haklarının tarifi gibi açılardan nedenler tartışılabilir; ama günümüz Rusya'sında herkesin dilediği gibi konuşup yazamadığı, devleti protesto için büyük belâları göze almadan yürüyüş yahut gösteri yapamadığı açık bir gerçektir.

Kısacası: Yazılı Anayasadan yoksun İngiltere'de özgürlüklerin durumu öyle, belge üstünde hakların en kesin kayıtlarla sağlama bağlanmış göründüğü Anayasa sahibi Rusya'da özgürlüklerin durumu ise böyle.

Demek ki gerçek garanti kâğıt üstündeki Anayasa kayıtları değil.

Nedir öyleyse?

Piyasa senetlerinde olduğu gibi, insanlar arasındaki ilişkiler.

Yâni kişilerin birbirlerinin özgürlüklerine gerçekten ne kadar saygı duydukları, insan haklarına yürekten ne kadar değer verdikleri, başkalarını mânen maddeten zedelemekten içtenlikle ne kadar çekindikleri...

Bu ölçüye vurulduğu zaman yurdumuzda bugünkü durum nasıl görünüyor? Devletimiz kendi uyruğundaki insanlara ne kadar hak tanıyor, saygı duyuyor, değer veriyor?

Cevaplar çok değişik tabii. Çünkü düşünce ortamı çok karışık. Hayli şey askıda. İnsanı umutlandıran görüntüler de var, karamsarlığa sürükleyen belirtiler de.

Seçimlerin yapılacağı, olağanüstü durumun sona erdirileceği, demokrasiye sımsıkı bağlı kalınacağı yolunda bütün büyüklerimiz tarafından sık sık tekrarlanan vaadler umut verici noktaların başında geliyor.

Hâyal kırıklığı uyandıran belirtilere ise örnek diye hapislerdeki bazı meslekdaşlarımızın durumunu gösterebiliriz.

Bir bilim kitabını dilimize çevirdiği için inanılmaz uzunlukta hapis cezası yiyen, yazmadığı yazılar yüzünden kodeste çile dolduran, çeşitli yollardan başkalarının sorumsuzca davranışlarının ceremesini çeken kişilerin durumundaki tersliği herkes görüyor.

Bu konudaki eleştirilere hükûmet sözcülerinin tepkisi genellikle şu temel görüşe dayanıyor:

— Bütün cezalar yetkili mahkemeler tarafından yasalardaki maddelere göre verilmiştir; o yasaları getirmiş olanlar da biz değiliz.

İddia doğrudur ama geçerli değildir. Bir yanlışı sürdürmek, insanı o tersliğin sorumluluğuna ortak eder. Bırakın devlet yönetimini, bir apartman kapıcısı bile bir musluk bozukluğunu «Bana ne, benden önceki kapıcı öyle bırakmış» diye tatlıya bağlayamaz.

Eğer seçimler yapılacaksa, eğer olağanüstü durum sona erecekse, eğer demokrasiye sımsıkı bağlı kalınacaksa bütün bunların ilk şartının basın özgürlüğü olduğu unutulmamalı. Basın özgürlüğü ise lâfla değil, basınımızın üstüne kara bulut gibi çökmüş bulunan haksızlık acılarının bir an önce kaldırılmasıyla sağlanır.

Bizim için bu örnek aynı zamanda bir içtenlik ölçüsüdür. Önümüzdeki haftalar ve aylar boyunca bu ölçüyü ısrarla uygulayacak, yönetici ve politikacıların o konudaki davranışlarını dikkatle izleyeceğiz.

Kamuoyumuzun da bütün dikkatini yasalar ve belgelerle ilgili tartışmalarla uğraşarak dağıtmamasını, daha çok kişilerin tutumlarını izlemesini dileriz.

AKBABA

CHP. ve MGP'li parlamenterler sille tokat kavga etti. — Gazeteler —

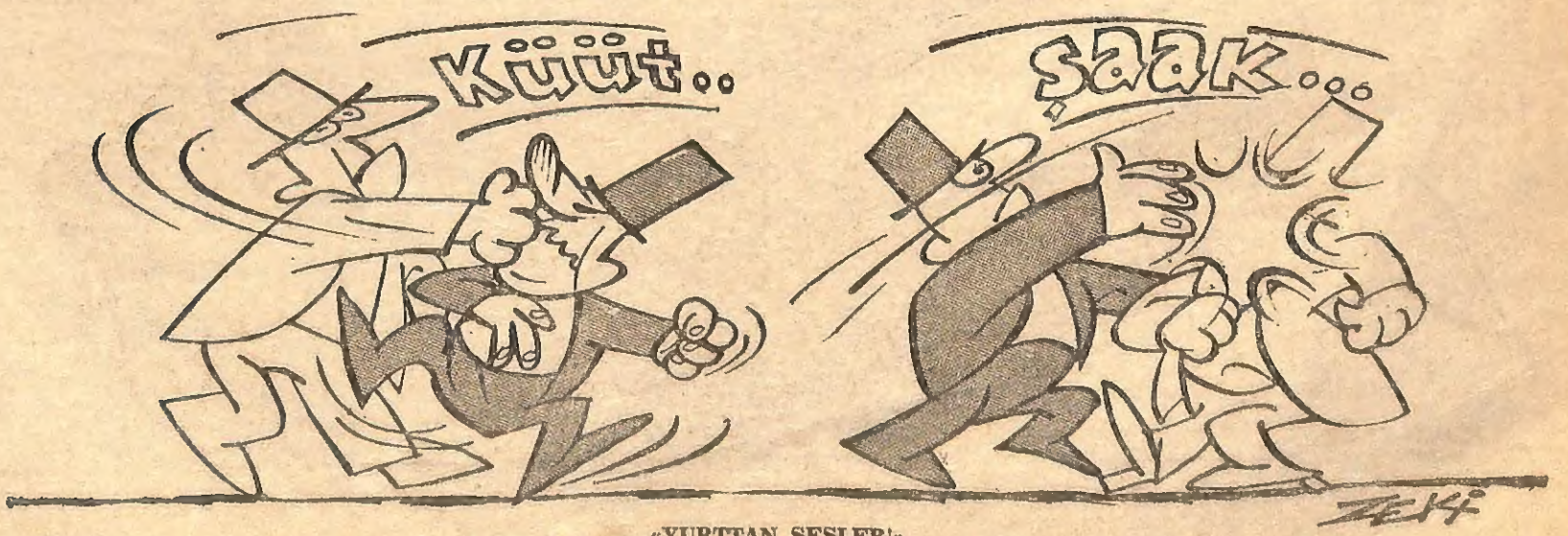

«YURTTAN SESLER!»

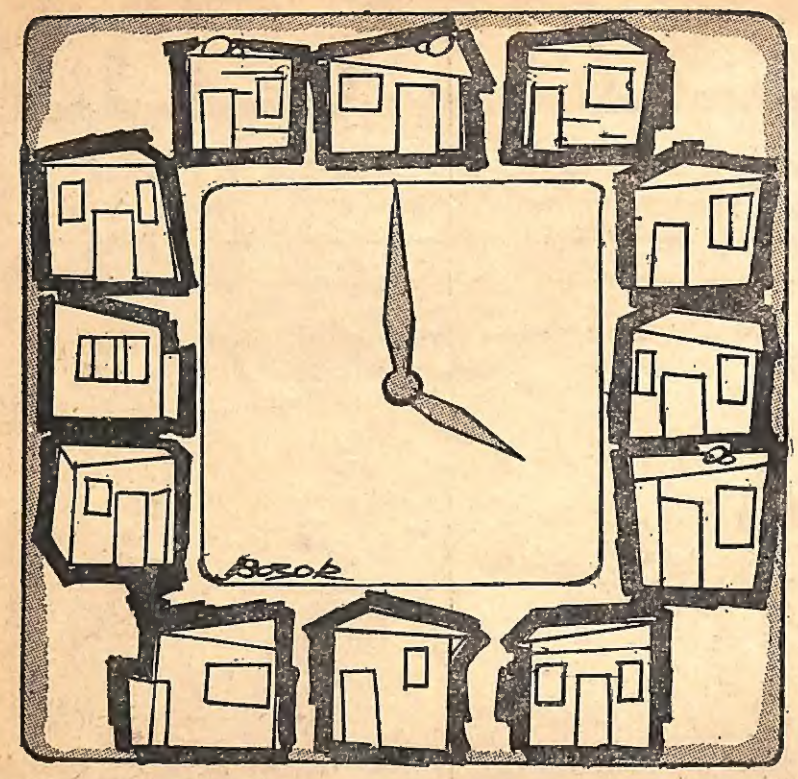

— İstanbul'da, saat başı bir gecekondu yapılıyor. —

Umutlu günler

Gazeteler okuyup, haberler dinliyorum,
Her demeçte, ayrı bir mutluluk buluyorum
Amaçta birleşmişler, tüm Parti Liderleri,
Gelecek günler için hayâller kuruyorum.

İlerliyor Reformlar, işte çıktı, çıkacak,
Dışardan, «Olmaz» diye, söz atanlar susacak,
Elele tutuşacak, Sağ'daki ve Sol'daki,
Ulusumuz dünyaya yine örnek sunacak...

Demokrasi bir sınav verecek bu seçimde,
«Yüzde yüz başaracak» inancı var içimde,
Durmadan tekrarlıyor en yetkili ağızlar;
Kalkınmanın tılsımı: «Seçimdedir, seçimde...»

Asla karşı çıkan yok, Demokratik düzene,
Şaşarım, demeçlerden başka anlam sezene
Hür düşünce, özgürlük, yükselen tek ses şimdi,
Yarını müjdeliyor, yürekten dinleyene...

Hepsi ayrı bir değer, Parti Başkanlarının,
Üstüne yürüyorlar, ülke sorunlarının
Bir koşu ki: —En kutsal— Vatan'a hizmet için,
Kesilmiyor, artıyor hızı, nutuklarının...

Fikret YILMAZ

Kim kimi kazıkladı?

Kenan AKINCI

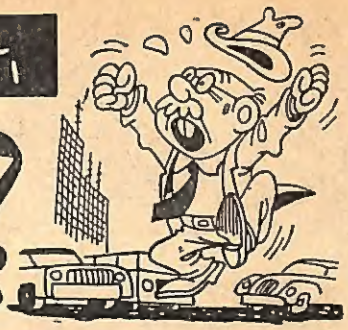

Mr. John Bigcow, Cowyork kentinin belediye başkanıymış o zamanlar. Cowyork dünya çapında önemli bir kent olduğundan —hâlâ da öyledir ya— belediye başkanı da o oranda önemli bir kişi sayılırmış. Öyle ki, ülkesinin gelecek başkanlık seçimlerinde adaylığını koyacağı, yüzdeyüz de kazanacağı söyleniyormuş. Hani şu filmlerin sonunu söyleyip adamın keyfini kaçıran sinir bozucu birtakım kişiler vardır ya... İşte onların film sonu değil de, seçim sonu üzerine iş yapan kolu, yaptıkları nabız yoklamalarına dayanarak, Mr. Bigcow'a büyük şans tanıyorlarmış.

O yüzdendir ki, rakipleri ondan çekiniyor; yönetimdeki başkan, politikasını onun tutumuna göre ayarlıyor; dış ülkelerin önemli görevlerdeki çeşitli yöneticileri, onunla yakından ilgileniyorlarmış.

O zamanların İstanbul belediye başkanı da bu ilgilenenler arasındaymış. Hem politika, hem de belediyecilik alanında bu başarılı meslekdaşından «hisse kapmak» amacıyla, Cowyork'u ziyarete karar vermiş ve gitmiş...

Orada bir güzel ağırlamışlar kendisini. Görülecek yerleri gezdirmişler, asansöre bindirmişler, tiyatroya götürmüşler...

Armağanlar da vermişler: Ciklet vermişler bir kutu... Bir kovboy şapkası vermişler... Çakmak vermişler...

Bu armağanlardan çok hoşnut olmuş bizim belediye başkanı. Hem bu konukseverliğin altında kalmamak, hem de ilişkilerini sürdürmek için, Mr. Bigcow'u İstanbul'a dâvet etmiş. O da sevinerek kabul etmiş. İstanbul'umuzun dillere destan güzelliğini işitir dururmuş.

Aylar sonra... Hemen bizim belediye başkanının arkasından gelecek değil elbet; yüzsüzlük olur. O yüzden birkaç ay sonra, o da tutmuş İstanbul'a gelmiş. Hava alanında karşılamışlar kendisini. Sandığınız gibi değil. Hiçbir aksilik çıkmamış. Eskiden olmuş bunlar çünkü. O zamanlar bu kadar gelişmiş değilmişiz.

Bizimkiler de Mr. Bigcow'u bir güzel ağırlamışlar: Silifke ekibini göstermişler... Balık tutmaya götürmüşler... Tarihî ve turistik yerlerimizi gezdirmişler...

Armağanlar da vermişler: Bir paket «Bafra» vermişler, bir halı vermişler, bir sandık kuru üzüm vermişler...

Ayrıca da fahrî hemşehrilik pâvesi ve kentin altın anahtarı verilmiş. O anda, belediyeye yeni alınan odacı Bayram'ın, kapıdan içeri girip de, sanki konuk başkanın hemşehriliğinden haberi varmış gibi, yanına giderek elini sıkması ve:

— Hoşgeldin hemşerim, demesi, hazır bulunanların gözlerini yaşartan asîl bir jest olmuş.

Özellikle anahtara çok sevinmiş Mr. Bigcow. İstediği zaman gelecek, İstanbul'un kapısı her zaman kendisine açık...

Durumu öğrenen Ankara belediye başkanı da, bunun gibi yararlı bir davranışta bulunmayı düşünmüş; o da Beshonton belediye başkanı Mr. Sam Stonhead'e ziyarete gitmiş...

Onu da hoşlamışlar, ağırlamışlar, gezdirmişler... Ona da armağanlar vermişler... Dönüşte o da, Mr. Stonhead'i Ankara'ya dâvet etmiş...

Mr. Stonhead de Ankara'ya geldiğ nde, güzelce ağırlanmış... Fahrî hemşehrilik ve kentin altın anahtarı

Dolmuş ve otobüs kuyrukları cinsel gücü azaltıyormuş. — Gazeteler —

— Bu akşam yayan geldim karıcığım!..

— Pahalılık dondurulacak. —

verilmiş kendisine. Başkaca armağanlar da verilmiş.

Güzel, tertemiz bir Ankara'nın anahtarı cebinde, oldukça hoşnut, ayrılmış ülkemizden.

Aradan yıllar ve yıllar geçmiş... Mr. Bigcow ve Mr. Stonhead, ülkelerine yaptıkları değerli hizmetlerden sonra, yaşlılık nedeniyle dinlenmeye çekilmişler. İkisi çok eski iyi dost olduklarından, birbirlerine gidip geliyor, görüşüyorlarmış.

Geçenlerde bir gün, yine karşılıklı oturmuş, dereden tepeden konuşurlarken, Mr. Bigcow:

— Aaah, ah! demiş. Yaşanacak bir kent varsa, o da benim İstanbul!

— Yooo! demiş Mr. Stonhead. Asıl yaşanacak yer, benim Ankara!...

Anahtarlar ceplerinde ya, benimsemişler adamlar.

İkisi de koyulmuşlar övgüye. Biri İstanbul'u göklere çıkarıyor, öbürü Ankara'yı... Efendim; o ne güzellik!... O ne hava!... O ne su!... O ne trafik ferahlığı!... Daha neler, neler!...

Övgüyü öylesine büyütmüşler ki; ikisinin de birbirinin kentinde gözü kalmış, sonunda anahtarları değişmişler...

Ve bu iki pîr-i fânî, bastonlarına dayanarak doğrulmuşlar, doğruca gidip işlemlerini yaptırmışlar. Kararlaştırdıkları günde uçaklarına binip yola çıkmışlar... Öyle resmî konuk falan değiller artık. Sadece iki yaşlı gezgin. Bu kez, Mr. Bigcow Ankara'ya gidiyor, Mr. Stonhead İstanbul'a...

Öykünün sonu şöyle:

İstanbul'da, yabancı ulustan garip bir ihtiyar görmüşler bir kaç gün önce. Boyuna, bağıra çağıra bir şeyler söylüyormuş kendi dilinden. O dilden anlayanların dediklerine göre: Hava alanında bavulları kaybolmuş... Cebinde İstanbul'un anahtarı varmış, onu yürütmüşler... Taksiyle bir otele gitmek isterken trafik tıkanmış, adamcağız çok yaşlı olduğundan o kadar beklemeye dayanamamış, altına kaçırmış. Şoför de kızmış, kapıyı açıp, kalabalığın içine atmış onu. Orada da cüzdanını yürütmüşler...

İhtiyar bütün bunları anlattıktan sonra:

— Ah ulan alçak Bigcow! Kazıkladın beni! diye bar bar bağırırmış...

Buna benzer biri de Ankara'da görülmüş. O da berikininkine benzer serüvenler anlatıyor ve ardından:

— O alçak Stonhead aldattı beni! Ah bir elime geçirsem... diye bağırıyormuş.

Ne var ki hiç bağıramaz olmuş şimdi. Kirli hava yüzünden ciğerleri ve ses telleri bozulmuş. Hiç sesi çıkmıyormuş.

Kenan AKINCI

TERAZİ

YELPAZE

RUHLARA meraklı mısınız. dır? Meraklıysanız bu yazıyı okumayın lûtfen; belki bana içerlersiniz.

İnsanın gönlü yahut psikolojik benliği falan anlamında kullanılan «ruh»tan söz etmiyorum. Hani birçoklarımızın inandığı, insanın içinde bulunan, öldüğü zaman ağzından çıkıp giden, bir yerlerde yaşayan, ellerini çivisiz masalara dayamış kişiler tarafından çağırıldıkça gelen ve onların olur olmaz sorularına cevap veren şey anlamındaki ruh bugünkü konumuz.

(Yâni «ruhbilim» ya da «Anayasanın ruhu» kabilinden lâflardaki ne idüğü belirsiz kavram değil; tuzruhu, nişadır ruhu, nane ruhu gibi belirli, kesin, maddesel insan ruhu!)

Bir soru daha sorayım:

— Hekimlere inanır mısınız?

Her şeyi ölçülebilir bulgular çerçevesinde tartan akıllı, dengeli, dikkatli bilim adamları olmaları gerekir hekimlerin. Bazıları öyledirler. Ama o öçülere hiç uymayanları da eksik değildir. Toplumları düzeltmeye kalkan birtakım sosyal doktorlar nasıl memleketleri batırıyorlarsa, insan sağlığıyla ilgili bilgileri genişletme iddiası taşıyan bazı hekimler de hem bilimin, hem hastalarının canına okuyuverirler.

Bunlardan biri geçenlerde İsveç'te yayınladığı «Ölümden Sonra Hayat» adlı kitapla çabucak ün kazandı. Kendi adı Nils - Olof Jakobson. İddiası da şu:

İnsan ruhu herhangi bir nesne gibi incelenebilen, ölçülebilen, tartışılabilen bir varlıkmış.

Ağırlığını da açıklıyor:

Tam 21 gram imiş.

Nereden mi biliyor?

Tartmış!

Evet, Dr. Jakobson bilimsel bir dille yazdığı ve yayınladığı kocaman kitabında insan ruhunu tartmış olduğunu ciddiyetle ileri sürmekte.

Bu marifeti nasıl göstermiş olduğunu merak edeceksiniz tabii. Zaten işin asıl ilginç tarafı da orası.

Efendim, sayın doktor, durumlarını umutsuz gördüğü bazı hastalarla uzun uzun konuşmuş, acı gerçeği kendilerine iyice anlattıktan sonra:

— Nasıl olsa ölüyorsunuz, demiş; bir deneye katılarak bilime yardım etmek istemez misiniz?

Öylece deneme tahtalığına razı ettiği hastaların karyolalarını çok büyük ve çok hassas terazilerin üstüne koymuş. Zavallıların oralarına buralarına saniyesine belli edecek âletler takmış. Her birinin de başına bir nöbetçi dikmiş.

Bu nöbetçiler hastaların başucularındaki takım taklavattan bir an gözlerini ayırmadan ölüm beklemişler. Sonunda bekledikleri olunca bir de bakmışlar ki terazinin ibresi 21 gram eksik gösteriyor!

İşte Dr. Jakobson'a göre bu bulgu ölüm anında gövdeden ayrılan insan ruhunun 21 gram ağırlığı olduğunu kesinlikle ispatlıyormuş.

Ne hekimim, ne de söz konusu alanda uzman. İhtisasa, bilgiye, bilime saygım büyüktür. Ama kendi mantığımın sesini dinleyerek Dr. Jakobson'un deneyinin hem bir zulüm örneği olduğunu, hem de hiçbir şey ispatladığını söylemek zorundayım.

Bir kere, yanılmıyorsam, hekimlikte yüzde yüz umutsuz durum diye bir şey yoktur. Yüzde doksandokuz virgül dokuz evet. Ama can çıkmadıkça iyileştirme çabalarına son vermeyeceğine yemin etmiş hiçbir hekim hastasına ölü gözüyle bakamaz, hele onun ölümünü çabuklaştıracak bir şey yapamaz.

Dr. Jakobson'un deneyi ise tedaviden çok cinayete yakın bir işlem. Düşünün: Fıkara hastaya ölmekte olduğu söylenmiş, orasına burasına canının çıkışını ölçecek âletler takılmış, karyolası teraziye oturtulmuş, üstelik tepesine de «Hadi şu deney sonuçlansa artık» diye ibre kollayan bir nöbetçi dikilmiş! Zavallıcık ya korkudan ölüverir, ya da nöbetçiyi bekletmekten sıkılarak hatır için gider sonunda...

Ruhun 21 gram ağırlıkta olmasına gelince:

İnsan gövdesinde çeşitli sıvılar ve gazlar vardır. Ya doğrudan doğruya, ya da deride terin buharlaşması gibi çeşitli yollardan çıkıp gidebilir bunlar. İsveç'li doktorun hazırladığı deney koşulları altında herhangi bir insanın 21 gram değil, 210 gram kaybedivermesini normal sayarım!

Aklın ağırlığı ölçülebiliyor mu? Asıl ondan haber verin siz. Öyle bir terazi her çeşit hekimin değerlendirilmesinde ne kadar işimize yarardı!

Refik ERDURAN

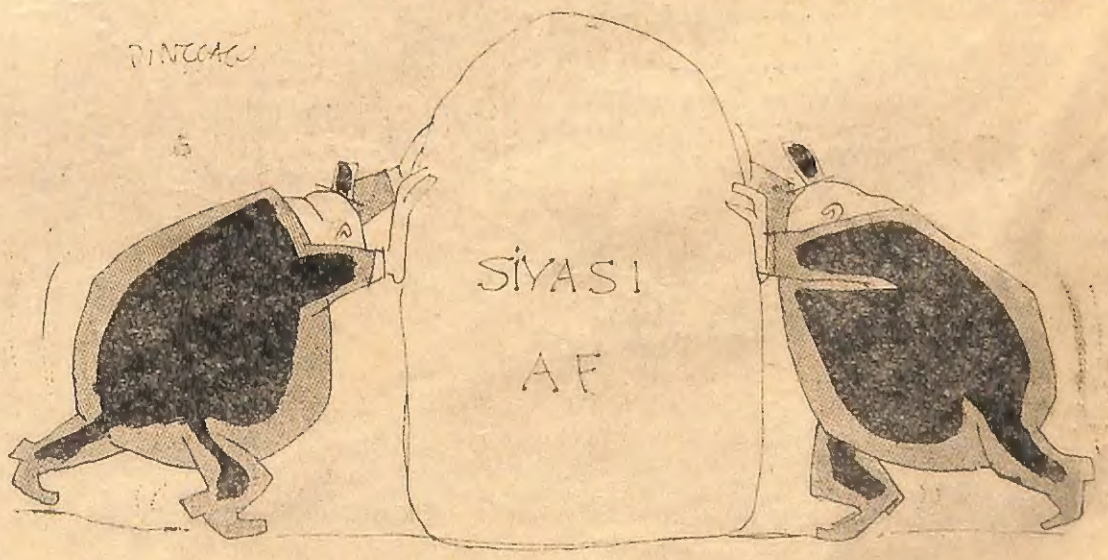

Yazısız

Bit muayenesi

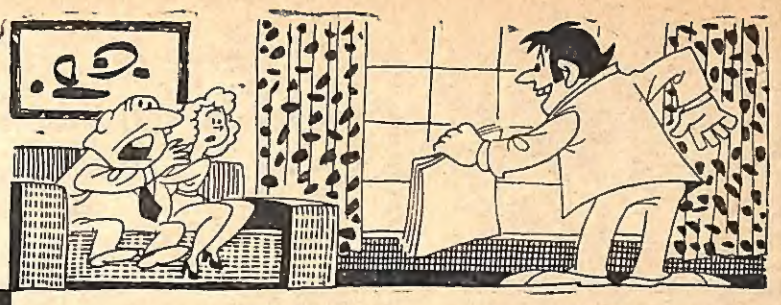

BURHAN ESEN

ELİMDE bir sürü evrak. Kolay değil, resmî dairede iş takip ediyoruz. Pabucun altı delinmiş. Dilim yorgunluktan çıkmış dışarı.

Kapının tokmağını çevirirken, iri bir el tutuyor kolumu:

— Ula biz eşgek başıyık? Tingozun ahırıdır içerisi?...

— Burada Hava - Cıva Müdürlüğü yazılı. Ahır falan demiyor. İşim var, gireceğim!

— Giremen, beri dur.

— Yasak mı yâni?

— Hemi yassak, hemi de memnü. Girip de ne idecen?

— Çiftetelli oynayacak değilim ya. Evrakı ilgili kısma havale ettireceğim.

— Ayın kaçı böğün?

— Yirmibeşi.

— Çift mi, tek mi?

— Yahu oyun mu oynayacağız seninle? Yazı tura mı atıyoruz?

— Eyliğin için soruyorum.

— Tek...

— Tekse boşuna bekleme hemşerim. Müdür bey ayın çift günlerinde çalışıy. Yarın gel.

— Şimdi içerde yok mu?

— Var emme, istirahatta.

— Allah Allah... Bu da nereden çıktı? Dairede istirahat edilir mi?

— Okuman var değel mi?...

— Azıcık mürekkep yaladık.

— Merkep, bağladığın yerde durasun. Aha şu gırmızı talebeyi okuyabilin mi?...

— Meşgul diyor.

— Hay ceddine ırahmet. Bugün günlerden ney?

— Çarşamba.

— Yarın perşembe gomisyon günü, olmaz. Cuma özel toplantı, cık. Cumartesi maça gedecek. Bazar tatil. Bazartesi tatil ardı, yorgundur.

Elini omuzuma koydu:

— Salı günü gel, çaresine bakak.

— Yahu, kardeşim... İçerde ne ile meşgul müdür?

— Az önce okudun ya. Meşgul ile meşgul.

— Ben onu bunu anlamam. Gireceğim içeri.

— Beri dur len, alârm ziline bastırtma beni!

— Basarsan ne olur?...

— Basıncaz görürsün... Şo düğmeye elimi dokuöndurdum mu, bütün karakollarda zil çaliy. Enarşistlerden habarın yok mu senin?...

— Kimmiş onlar?

— Aha zatın gibi, destursuz bağa girenler.

İşi tatlılıkla halletmekten başka çare yoktu. Önce cebime davrandım. Bir Bafra çıkarıp uzattım:

— Uçsuz cüvere tokiniy, dedi.

Filtreliyi verince yaktı. O sırada zil çalmıştı. İçeri girdi, az sonra çıktı:

— Nasıl vaziyet? diye sordum.

— Sarışın taktilo içerde.

— O halde girebilirim...

— Sakın ha!

— Neden?

— Sarı gız odadaykene ben bilem zil çalmadan giremem yanlarına. Esmer taktilo olunca selbes.

— Hayret. Ne yapıyorlar içerde dersin?...

— Gomisyon iderler.

— Ne komisyonu? İki kişi ile komisyon kurulur mu?

— Gız, tefterleri açiy, bizimki okuyo. Rakamları yaziy, mödür beğ topluyo.

— Çok mu uzar hesap kitap işi?...

— Paydosa dek. Bazen gine de bitmez. O zaman sarı gızı arabasına attığı gibi, gomisyon itmek için başka yere götürür.

Bir filtreli daha uzatmıştım.

— Şincik ben onlara çay söylemeye gediyom. Çayları getirince, sen garsun olur, içeri götürürsün. Vaziyeti gözlerinle görürsün. Eyi mi?

— Hay yaşa...

Az sonra kapıcı çayları getirdi. Tepsiyi elinden alarak, içeriye daldım. Mini etekli, hattâ eteği hiç görünmeyen büro güzeli ile müdür beyefendi dizdizeydi. Bir eliyle incecik belini tutmuş, öteki ile altın sarısı saçlarını okşuyordu.

Beni görünce suratı asıldı, kaşları çatıldı. Benim ağzımdan çıkması gereken kelimeleri o söylüyordu:

— Bu ne kepazelik yahu?... Resmi dairede böyle rezalet olur mu? Utanmıyor musun sen?... Terbiye, hayâ denilen şey yok mu be?... Ayıp vallahi!...

— Gerçekten öyle müdür bey!

— Kızarıp bozaracağına, utanıp sıkılacağına üstelik konuşuyor!

— Haklısınız efendim, yerden göğe kadar...

— Eski terbiye kalmadı kimsede. Resmî daireyi çaça Köküs Pakize'nin evine benzettiniz... Kapıyı bile vuran yok!...

Söylemem gerekenleri o peşpeşe sıralıyor, beni konuşturmak külfetinden kurtarıyordu. Sadece tasdikle yetiniyordum:

— Öyle beyim, öyle!...

— Bırak çayları şuraya da çek arabanı! Bir daha da böyle halt karıştırma! Hem suçlu, hem güçlüsün!...

Tepsiyi masanın üstüne koydum. Beyefendinin elleri hâlâ altın sarısı nesnelerin üzerinde dolaşıyordu. Sanki ben kameramandım, o da film jönü.

Cebimden tekemmül ede ede kocaman bir romanın müsveddesine benzeyen evrakları çıkarıp önüne sürdüm.

— Nedir bunlar?... diye bağırdı.

— Havale etmeniz gereken evrak.

— Sen garson değil misin?...

— Garsonluk bitti. Şu dakikadan itibaren tekrar «eshab-ı mesalih» liğe terfi ettik!...

Eli hâlâ saçlardaydı. Ama parmakların görevi değişmişti:

— Bit arıyoruz, dedi, okumadınız mı gazeteleri?... Tifüs olayları görülmüş. Emir üstüne emir yazıyor, personelin sıkı bit muayenesine tâbi tutulmasını istiyorlar. Bendeniz görevinde titiz kişiyim. Şeflere, muavinlere güvenemiyorum. Baştan savma arama yaparlar. Değil mi efendim? Odacının, kapıcının, kaloriferciniin, şoförün bile saçlarını böyle didik didik ederim her gün. Bakın şurada bir yavşak var. Eğilin lûtfen. Gördünüz mü? Muayene işini başkasına yaptırsaydım göremezlerdi bu yavşağı. Büyür bit olurdu.

Kıza seslendi:

— Ben size her gün banyo edip, çamaşır değiştireceksiniz demiyor muyum?...

— Dördüncü kattayız. Haftada bir su çıkıyor.

— Mazeret dinlemem. Bir daha tekerrür ederse, göreviniz sona erer.

Elimle tepsiyi işaret ettim:

— Çaylar soğuyor. İçin lûtfen...

— Ne çayı?...

— Odacıya çay söylemişsiniz. Kahveci kapının önüne bırakıp gitti. Soğumasın diye getirmiştim.

— Görev yaparken, hele böyle olağanüstü günlerde çay, kahve içebilir miyiz? Dünyanın en salak, sersem insanları kapıcılık ederler. Ben ona çay, kahve getir, demedim. bir şişe D.D.T. al eczaneden, demiştim. Kazı koz anlıyorlar efendim. İlâç gelince şu kızcağızın saçlarını onunla firiksiyon edecektim. D.D.T. için ödenek vermiyorlar. Keseden gidiyor ama, vataaan, memlekeeet, milleeet uğruna bu kadar fedakârlığı da yapıyorus nâçizane.

Burhan ESEN

— Bütçe açığını kapatmaya uğraştıkça bir tarafımız açıldığına göre, çıplaklar kampına ne hacet?!

Yazan: Suavi Sualp
Çizen: mim uykusuz

Meçhul Çöpçü

Karikatürlü Hikâye

(Geçen sayıdan devam)

6 — Zihni bey o sırada para ile tuttuğu on kadar adamına talimat veriyordu:

«— Şişli'den Osmanbey'e, Osmanbey'den Âkif beye, Âkif beyden Beşiktaş'a, Beşiktaş'tan Sarıyer'e, Sarıyer'den Kavaklar'a kadar bütün semtlerdeki çöpçüleri sorguya çekin... Gazetelere ilân da verdim... Bu cüzdanı bulanın hayatını ihya edeceğim... Her gece bar, her ay maaş, altına bir araba... Ayrıca Konfor Turizm'le Antalya gezisi... Numaralı tribüne her hafta bilet... İki paket jilet... Beş kutu makarna... İki kutu sade yağ... Bulgur, fasulye, pirinç...»

Büyük vaadler, büyük gayret getirir... Adamlar şehre dağıldılar. Çöpçüleri sorguya çekmeye başladılar... Belediye temizlik işleri müdürünü ziyarete giden Zihni bey ondan yardım istedi... Gazeteler her gün kaybolan cüzdandan bahsetti... Fakat esrarengiz çöpçü hâlâ bulunamıyordu...

8 — İşin en maydanozlu tarafı Zihni beyin o kâğıtla ilgili işi çevireceği adamlar telefonu açmışlardı:

«— Alo, Zihni bey mi?»

«— Evet...»

«— O kâğıdı yarına kadar bulamazsanız, maalesef sizi temizlemek zorundayız... Çünkü arkanızdan biz de duman olacağız... Mallar daha bekleyemez... Mafya da peşimizde...»

«— Ne olur bir hafta daha...»

«— Olmaz... O kâğıt hepimizi götürür... Çöpçüyü yarına kadar bulup kâğıdı almazsanız, size Azrail yardım etsin...»

Telefon kapandı... Zihni bey altmış kiloya inmiş bir halde koltuğa çöktü... Ellerini havaya açtı:

«— Yârabbi, şu namuslu kuluna acı... Bir salak çöpçü için beni harcayacaklar... Çıkar şu çöpçüyü ortaya artık... Adaletine sığınıyorum!...»

7 — İşin kötüsü, alacaklılar Zihni beye tazyik etmeye başladılar. Bonolar protesto olmaya başladı... Ticaret Odası Zihni beyin dikkatini çekti. O kâğıt bulunmazsa, senelerdir şerefiyle ve düzenbazlığı ile milyoner olmuş Zihni Çeviren mahvolacaktı... Zaten mahvolmak üzereydi...

Zihni'nin karısından gizli

kat aldığı dalgası Figen Kürksever de isyan etti... Bonfile yiyemiyordu.. köpeği zayıflamıştı.. arabasına süper benzin alamıyordu... Böyle giderse kendine daha kalın birini bulacaktı... Aşk başkaydı, menfaat başkaydı...

9 — Fakat kader Zihni beyi mahkûm edecekti.

Çünkü o gece kar yağmaya başlamıştı.

Kar, çöpçüleri korurdu. Çöpler örtülür, yollar kapanır, trafik durur, çöpçüler ancak yirmidört saat sonra yolları açmak için çıkarlardı...

Verilen mühlet de o kadardı. Zihni bey bu karda çöpçü değil, yolda adam bulamazdı.

Ölmeden önce gidip hizmetçi Gülsüm'ü boğsa bizce iyi olurdu.

Belki de kâğıt Gülsüm'deydi...

Sabaha kadar uyuyamadı... Siz olsanız uyur musunuz?...

10 — Öte yandan çöpçülerin koğuşunda, fasulye ve bulgur pilâvı üstüne neşe vardı... Daha karları kürümek için emir gelmemişti... Çünkü temizlik işleri müdürü bile makamına gelememişti... Hurşit bağlamasını çalıp duruyordu.

«Ah bir zengin olsam...» şarkısını kendine göre uydurmuştu...

Bulduğu eski cüzdanın gizli bölmesindeki kâğıt kuzu gibi yatıyordu... Akşama doğru âni bir emirle çöpçüler iş başı yaptı... Önce ekipler derhal Şişhane'yi kardan temizleyeceklerdi... Çünkü Vali operaya gidecekti... Hurşit de ekibe dahildi... Belediye tam kadro ile vazifeye başlamıştı... Şimdi kimse bu karda Zihni beyin âkıbetini düşünemezdi...

(Sonu gelecek sayıda)

Ölümden Sonraki Hayat!

VEDAT SAYGEL

HANİ başıma gelecekleri bilseydim, vallahi de billâhi de ölmezdim!

Peki, zorun neydi diyeceksiniz?

Bilmem ki... Ünlü İsveç'li ruh doktorunun günlük gazetelerimizin birinde yayımlanan «Ölümden sonraki hayat» başlıklı yazı dizisinin etkisinde mi kaldım; «Yeniden dünyaya gelme olayına en çok Türkiye'de rastlanıyor» denişine mi kandım; santradan şutlanan top gibi ardımdan tamponu yememle, iki seksen uzandım!

İçimde bir rahatlık hissettim ki, sormayın!

— Kahpe dünya gidiyorum, kalanlara selâm olsun, diyerek yumdum gözlerimi.

Ölümün tadını çıkarmak, rahatlığını cümle âleme yaymak duygusuyla olacak, ardından bir de «Ooohh!» çektim, keşke çekmez olaydım! Öldüğümün farkına kimse varmadı da, çektiğim «Oh»u duymayan kalmadı. Gürr, millet aktı başıma:

— Şuna bakın yahu, bir de oh çekiyor!

Yattığım yerden cevap verdim:

— Keyif benim değil mi?... Şu andan itibaren «Oh» da çeksem, «Ah» da çeksem, kimsecikler hesabını soramaz artık!

— Sen nesin ulan? diyerek biri sarıldı yakama. Gözümün tekini aralayıp baktım, galiba tamponlayan arabanın şoförü: Kız gibi arabayı ne hale soktuğuna bakmadan, tutmuş, bir de bize meydan okuyor teres!

Cevap versem, ölümün ciddiyeti kalmayacak. Cevap vermesem, herif yakamı çekeleye çekeleye ayağa kaldırıp bizi zorla yaşatacak! Öfkesi çenesine vurmuş, bar bar bağırıyor:

— Sen nesin, kimsin ulan?

Dur dur dur... Hani öldükten sonra sorgu meleklerinin gelip ifade aldıklarını söylerler ya?... İster misin araba, Azrail; şoförü sorgu meleği olsun! Kelime-i şahadet getirip başladım künyemi okumaya:

— Merhum dondurmacı Cemil beyin kızı salihat-ı nisvandan Sâkine hanımdan doğma, şekerci Şerafettin efendiden olma...

Bizim sorgu meleği çevresindekilere sordu:

— Neymiş, neymiş?

— Anlaşılmıyor ki, diye cevap verdi biri. Silvanlı Sâkine diye bir şeyler geveliyor ama...

Bir başkası üstüme eğilip sordu:

— Nüfus cüzdanın yanında mı?

Elimi iç cebime daldırıp uzattım nüfus kâğıdımı. Kafa kafaya verip sayfaları karıştırdılar:

— Yalan söylüyor namussuz! dedi biri. Silvan diye bir şey yok burada.

— Yalancılık içimize işlemiş birader, dedi bir başkası. Suçun kendinde olduğunu biliyor ya, zarar ziyanı ödememek için türlü hokkabazlığa başvuruyor.

Eğildi bana:

— Arkadaş, bak senin yüzünden trafik tıkandı, millet işinden gücünden kaldı... Üstelik suçlusun. Karakola çekse, başına dünyanın derdi çıkar. Mahkemeye verse, vicdanına kalmış, isterse onbinlik tazminat davası açar. Ne dersin, bulalım mı aranızı!

— Valla arkadaş, dedim, zırnık alamazsınız benden!

— Neden?...

Herife bakın yahu, karşıma geçmiş bir de neden diye soruyor! Sanki alacaklılardan kurtulmak için değil de, hovardalık yapmak için öldük! Efendilik bende kalsın diye cevap verdim:

— Ölüler para taşımaz da, ondan!

Beş ağız birden sordu:

— Neee! Ölü müsün sen şimdi yâni?

— Beğenemediniz mi?

Kalabalık arasında bir tartışmadır başladı:

— Daha çarpışma olduğu anda adamın fazla yaşamıyacağını anlamıştım, dedi biri.

— Hadi canım sen de, diye iâfa karıştı bir başkası. Ölü dediğin böyle mi olur?

Elinin körü gibi olur köpoğlu! Olüp ölmediğimizi sanki sen bizden iyi bileceksin! Öldük işte, var ını ötesi? Baktık borç bini aştı, kapımızı aşındıranlar sıklaştı, eh, ölümden sonra yeniden dünyaya gelindiğini de duyduk, «Belki ikinci gelişimizde bir baltaya sap oluruz» diyerek gözlerimizi yumduk! Dalgamıza taş atmasanıza! Ama madem ölüye benzetemeyenler çoğunluktaydı, kusur benim yatışımda olmalıydı:

— İşte, dedim, içiniz rahat etsin şimdi.

Bacaklarımı uzattım, sırtımı kaldırımın ıslak taşlarına verdim, attım ellerimi de başımın altına, ooh, gel keyfim gel!

— Nasıl, benzedik mi?...

Bir kelle kümesi eğildi üstüme. Homurtular, mırıltılar, inceleyen kelle çekiliyor, yerine beş on kelle daha geliyor! Ben de dalmış, ölmekle iyi edip etmediğimi düşünüyorum. Başlangıçta epey güçlükle karşılaştık ya, sonu nasıl gelecekti acaba? Okuduklarımıza göre, birazdan ruhum vedalaşıp, ayrılacaktı bedenimden. Ev değiştiren bir kiracı gibi onu kaldırımda bırakıp, göçüverecektik bir başka âleme. Adamı:

— Ooo, nerelerdesin yahu? Ne iyi ettin ki geldin, diye kapıda karşılayacak değillerdi ya.

Yüce huzurda, dünyada yaptıklarının, gördüklerinin, duyduklarının hesabını soracaklardı önce. Haram yiyip yemediğini, yolsuzluk yapıp yapmadığını, kimseye kötülük edip etmediğini çıkaracaklardı ortaya. Sonra, neden vakitsiz geldiğini soracaklardı. Öncekilerin hesabını vermekten hiç korkum yoktu ya, erken gelmemi affettirmek için ne bulup söylemeliydim?

İnsanın kafası ölünce daha mı iyi çalışıyor, ne; söyleyeceklerim kendiliğinden doğdu içime: Hesabını vereceğimiz topu topu kırkbir yıllık bir yaşam:

— Onüç yılım İkinci Dünya Harbinin bitmesini beklemekle geçti, derdim. Altı yılım şeflik sisteminin bitmesini beklemekle... Geri kalanı, ülkeye demokrasiyi yerleştirmekle...

Kuşkusuz soracaklardı:

— Yerleşti mi bâri?...

— Ben gelirken hâlâ uğraşıyorlardı, derdim.

Yargılayanların hayâlimdeki yüzlerine bakıyorum, bana hak vermiş gibi bir halleri var. İçim sevinç dolu, ama durumum berbat! Kaldırım taşlarının soğuk ıslaklığı bıçak gibi işliyor!

— Peki, sonra?...

— Sonra bildiğiniz sebeplerden öldüm!

— Nah öldün! diye çınlayan bir sesle irkildim. Gözümü araladım, üstüme eğilenlerden biri söylemiş bunu.

— Cankurtaran gelmeden, doktor eli değmeden ölünür mü?

Kendimi tutamayıp, bir küfür savurmuşum ki...

— Ağzını topla arkadaş, diye sağdan soldan uyarılar duyuldu. Adam haklı. Tıbbi müdahale yapılmadan insanın öldüğü anlaşılır mı?

— Yapsınlar birader, deyip yan değiştirdim. Kaçakta değiliz a! Çağırın şuradan bir cankurtaran...

Çeşitli hastanelere telefon etmişler ama boş araba yokmuş.

— İnsanlık ölmedi ya, tutun şuradan bir taksi...

— Şoföre verecek paran var mı?

— Param olsa enayi miyim öleyim?

— Bekle öyleyse, dediler. Arabası hasara uğrayan arkadaş polis bulmaya gitti.

Bir başkası:

— O nasıl olsa icabına bakar senin, diye sırıttı.

Daha bir başkası sordu:

— Tabii karakola düşünce başına neler geleceğini az çok tahmin edersin değil mi?

Nasıl etmem. Ulan ruh! Polis gelinceye kadar çıkıver şu bedenden...

Kendimi dinliyorum, ruhun çıkacağı falan yok! Tepemdekiler de habre bundan sonra olacakları hikâye etmiyorlar mı, anlatılanlar en soğukkanlı ölüyü bile yeniden diriltir:

— Önce olayın meydana geldiği yerde keşif yapılır. Sonra görgü tanıklarının ifadeleri alınır, zabıt tutulur. Daha sonra zarar ziyanın tesbiti yapılır. Bunlar bitti mi bitti, dâvacıyla dâvalı uyuşturulmaya çalışılır.

— Peki, biz ne olacağız onca zaman?

— Sen hep o öldüğün yerde yatacaksın.

— Bu ıslak kaldırımda... Hem de saatlerce, ha?

— İşine gelirse arkadaş, seni zorlayan yok.

Ulan ruh! Soruşturma başlamadan çık git şu bedenden...

Öncekinin bıraktığı yerden bir başkası devam etti:

— Diyelim uyuşamadınız. Seni polis arabasına tıktıkları gibi, hastanenin birine götürecekler.

Çilemiz gene bitmiyordu demek. Kendimi şöyle bir sıvadım, ı-ıh... Can verecek gibi değiliz! Yattığım yerden yavaş yavaş doğruldum, adam hastanede olacakları anlatmaya başlarken:

— Boşuna titreşmeyin, ben ölmekten caydım arkadaşlar, diyerek gecenin karanlığında evin yolunu tuttum.

Vedat SAYGEL

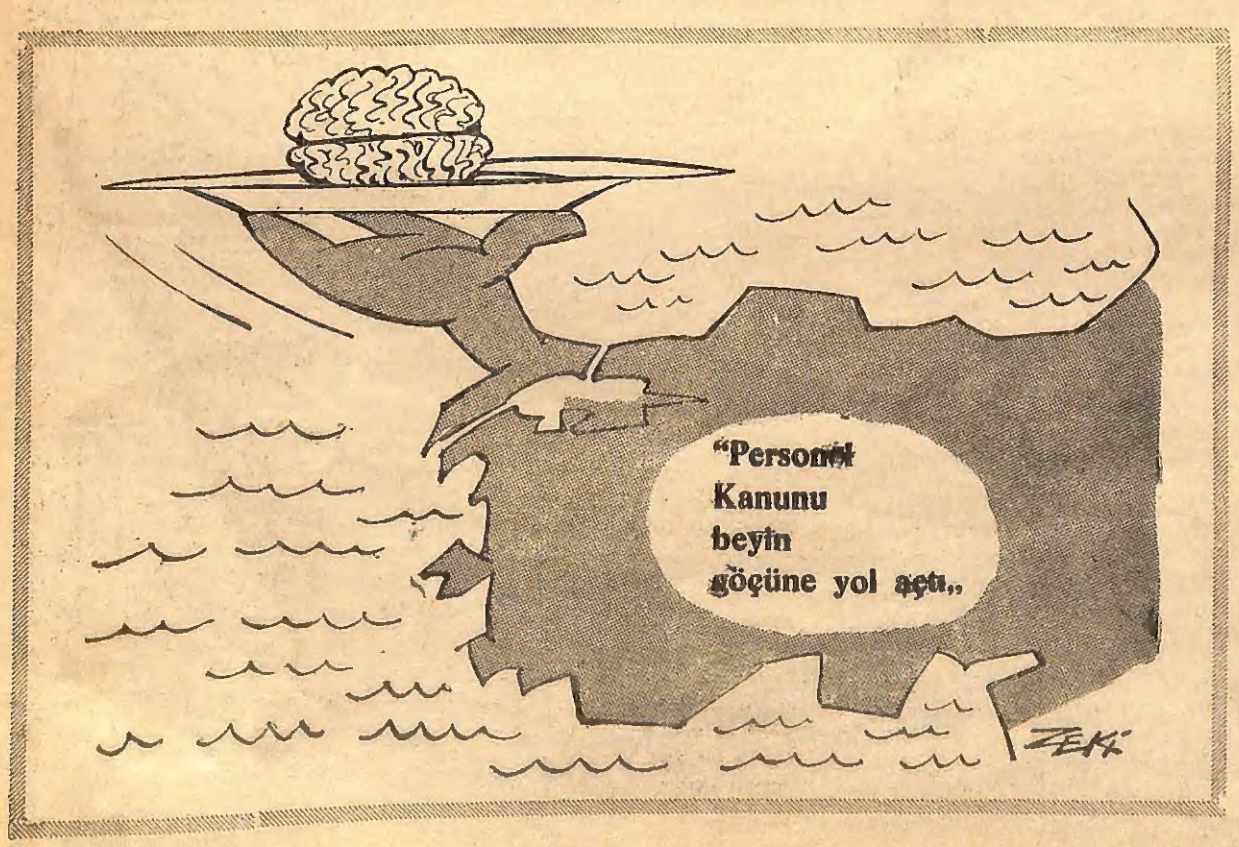

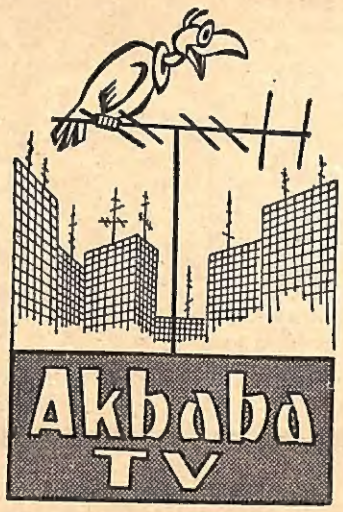

Kaçak yabancı sigaralar serbestçe satılıyor. — Gazeteler —

— Yerli sigara var âbiciğim, ister misin?..

POLİTİKA DÜNYASI

SAYIN Akbaba Televizyon seyircileri, (Dünyayı Geziyoruz) programında sizlere (Mırzıba) da ülke gerçeklerini tartışmak üzere toplanmış bir meclis çalışmasını aksettiriyoruz. Başkan, toplantıyı açış konuşmasını yapıyor:

«Sayın delegeler, kıymetli mesai arkadaşlarım... Mırzıba, bu günlere ulaşıncaya kadar, imparatorluklar, padişahlıklar, meşrutiyetler geçirmiş, cumhuriyet devri yaşamış hattâ demokrasiye bile kavuşmuştur.

Hepiniz (türlü-çeşitli) (!) çabalar sarfederek bu ülkenin yararı için uğraşan aynı haklara sahip kişilersiniz. Hepinizin söz hakkı vardır. Demokrasi işte böyle bir nesne olup herkes aklına geleni söylemekte serbest bulunduğundan, konuşmak üzere başkanlığımıza başvuranlar arasında kur'a çekerek bir liste düzenledik. İlk söz sırası, kabzımal arkadaşımıza isabet etti. Şimdi, önce (Mırzıba) nın kutsal kitabına el basıp yemin edecek ve mukaddes takunyalarını giyip kürsüye gelecek... Buyurun...»

(Alkışlar)... Seramoni tamamlanır. Kabzımal konuşmaya başlar:

«Arkadaşlar, gayrı bu mukaddes vatanı kalkındıracağız. Ötesi yok. Her bir fedakârlığı yaparaktan, elele tutuşaraktan, para, pul, menfaat gözetmeyerekten. Ben, bundan kelli, meyve ve sebzeyi halka bedava dağıtacağım. Üretici köylü kardeşlerimiz de üstlerine düşen fedakârlığı yapıp, tabii sebze ve meyveyi onlar da bize ücretsiz verecekler. Dükkân kirasını da mebus seçilirsek, maaştan yâni cepten ödeyeceğiz. Bu vatan için bu kadarcık zarar göze alınmaz mı arkadaşlar? Haaa... Size soruyorum, alınmaz mı?...»

(Alınmaz) sesleri...

O sırada delegelerden bir kasap, yanındaki arkadaşına sorar:

— Bu mebus maaşı, yâni kabzımallıktan ve de söz gelimi celeplikten kârlı mı be?

— Ühüüüüü!...

— Hani, şimdi söz sırası bende de, ben de eti bedava vereyim mi?...

— Ver git'sin... Sermayesi olmadıktan sonra... Sen de mer'adan bedava aldıktan kelli...

— İyi hoş ama, köylü hep bedava verirse kendi bulgurunu neyle alacak? Elinde para pul yok...

— Bulguru da kendi yetiştirecek. Böylece ziraat ilerleyecek...

— Onu da bakkal bedava alır be!...

— İyi ya... O da gidip bakkaldan bedava sakız alacak, fit olacaklar...

— Ulan tüm ticareti batırdınız. Sonra ne olacak?...

— Ne olacağı var mı? Sen, maaşını alacaksın, dükkân kirasını vereceksin... Kalanıyla ya hey!...

— Kira niye veriyorum? Madem kalkınıyoruz, dükkân sahibi de benden para almasa ya...

— İşte o olmaz.

— Ben bu işten bir şey anlamadım. Neden olmuyormuş?...

— Onlar mal mülk sahibi... Mülk başka, koyun, sebze, meyve başka... O mülk o herife büyükbabasının dedesinden kalmış. Kirasını almaya nüfus kütüğünde bile hak kazanmış...

— Len kabzımalın lâfı bitti... Sıra bana geldi... Kürsüye çıkacağız... Ne diyeyim ben şimdi?...

— Pırasanın, etin lâfı mı olur? Hele siz bana emanet edin alimallah memleketi bile bedava veririm, dersin...

TELE — İLÂNLAR

* Onaltı yıllık karım evden kaçtı... Bulana 10 bin lira vereceğim...

* Beş yıldır evli bulunduğum karımı kaçırana ben, 20 bin lira vereceğim...

* Aklımı kaybettim... Bulup getireni döveceğim... (Böyle daha rahatım).

* Maaşımı bakkalda her halde düşürmüş (!) olacağım... Manav ve kasabın gelecek ay'ı bekleмeleri rica olunur...

TELE — SPOR

(Zamzazingo'da yılın maçı hazırlıklarından bir izlenim...)

Sayın okuyucular, Zamzazingo, geri kalmış bir ülke olduğundan bütün istikbalini bu maçın neticesine bağlamıştır. Enteresan bulduğumuz için maça nasıl hazırlandıklarını Akbaba Televizyon kameralarıyla yerinde tesbit ettik...

Büyük maç, yabancı bir ülkeyle yapılacağından milli hüviyette olması gerekirken, Zamzazingo'nun en büyük kulüplerinden biri, federasyona müracaatla bu maçı tek başlarına kendilerinin oynamasını istemiş... Kulüp başkanı ile federasyon başkanının konuşmalarını kameralarımızdan izliyoruz...

Kulüp başkanı:

— Birlik ve beraberlik içindeki kulübümüz bu maça milli takım hüviyetiyle çıkmalıdır...

Federasyon başkanı:

— Nasıl olur efendim? Bu milli maç... Birçok kulüplerden oyuncu almak âdettir...

— Şimdi bakın reis bey... Bugün Zamzazingo'da bizden daha iyi oyun oynayan takım var mı? Siz de her halde kabul edersiniz ki yok. O halde başka bir takımla sahaya çıkamazsınız... Sizin düşündüğünüz gibi karma yapılırsa takım âhengi ve birlik bozulur. Öyleyse tek çare sahaya takımımın çıkmasıdır...

— Olmaz öyle şey...

— Öyleyse biz de milli takıma bir tek oyuncumuzu bile vermiyoruz...

— Siz zararlı çıkarsınız. Biz de federasyon olarak karar alır, bundan sonra hiçbir millî maçta sizin kulübün oyuncularına yer vermeyiz.

— Asıl siz zararlı çıkarsınız...

— Neden?

— Bütün maçları kaybedersiniz de ondan.

— O neden?

— Orta saha boş kalır... Kimi geriyi tutar.. kimi sağ açıktan, kimi sol açıktan hücuma kalkar. Uyuşamazlar... Biz ise, tüm takım hep ortaoyunu oynarız...

Yaman KORUR

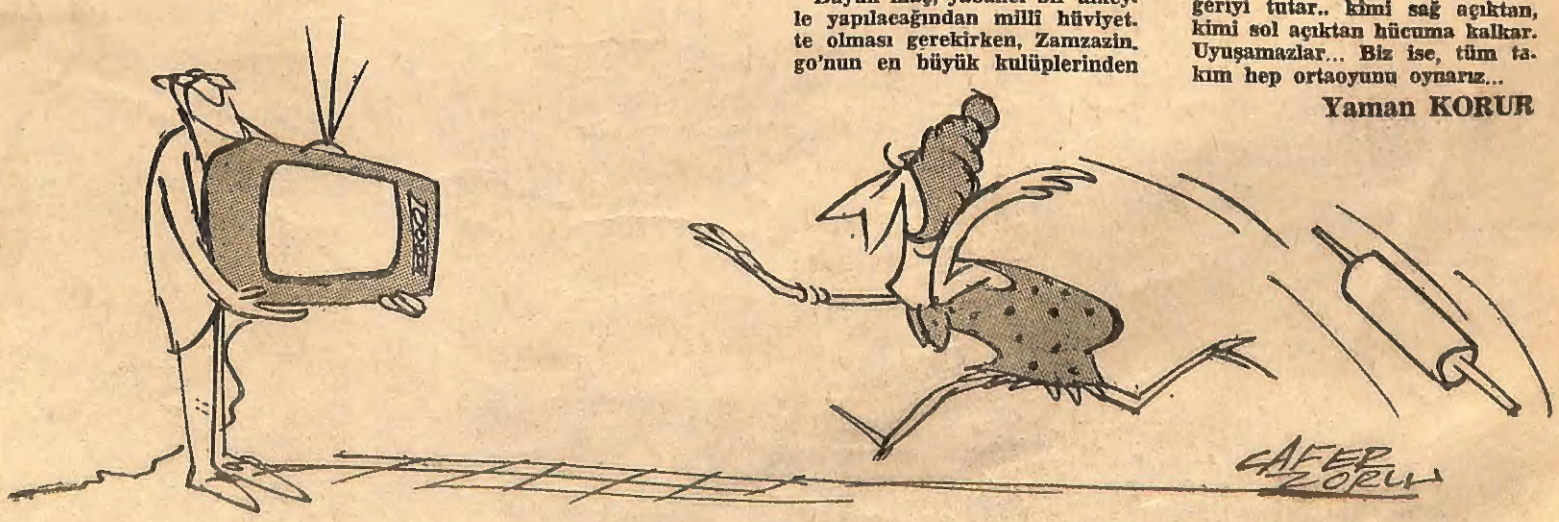

— Televizyon, karı-koca kavgalarını önlüyormuş. —

HEDİ

PAZARTESİ :

Neye niyet, neye kısmet

Keban Barajı gene günün konusu.

1970'te biteceği söyleniyordu, bitmedi.

2,5 milyar liraya çıkacağı hesaplanmıştı, hesaplar tutmadı.

700 milyonluk istimlâke, dört milyar lira yetmedi.

Yeterli su birikimini sağlamak amacıyla beklenirken yağmur, dolu...

Devletin arsalarını devlete satarak çoktan küpünü doldurmuş eloğlu!

SALI :

Saklamak güzel ama

Boyuna bosuna bakmadan bir seferde iki çocuk birden dünyaya getiren oniki yaşlarındaki Brezilyalı küçücük anne, çocukların babasının kim olduğunu soran gazetecilere, «Söyleyemem» demiş. «Bu gizli aşkı, ömrüm boyunca kalbimde saklayacağım.»

Tehlikeli flörtler, insanda akıl ve mantık da bırakmıyor demek. Haydi aşkını kalbinde sakladın diyelim; çocukları nerene sığdırırsın a mübarek?

ÇARŞAMBA :

Hırsızlık yok

Genel Merkezden yapılan açıklamaya bakın:

«AP, yakında milletin huzuruna yeşil plânla çıkacaktır.»

Hani bizi ilgilendirmez ama gene de hatırlatmak isteriz: O renge pek sulanmayın anam babam.

Yeşile el attınız mı, vallahi kahrından gider sayın Necmettin Erbakan!

PERŞEMBE :

Bir plân daha gerek

İstanbul nâzım plânını hazırlamak için ayda net 70 oin lira ücretle çalışacak tam 15 yabancı uzman getiriliyormuş.

Eh, başımıza bir problem daha çıkıyor demektir.

Öyle ya, ayda 70 bin lira kazanıp yiyecek bu adamları yaşatmak da bir dert. Az para değil ki... Kazancını saymaya kalksa bir ayda sayamaz. Yemeye kalksa çenesi yorulur, yutamaz. Hani kendi canıyla uğraşmaktan, bizim işe ayıracak vakit bulamaz.

Amaan canım iş bu kerteye gelsin de, gerisi kolay. 15 kişilik bir uzmanlar heyeti daha dâvet ediveriz olur, biter.

— A —

- Abanın kadri yağmurda, koltuğun kadri muhalefette iken bilinir.
- Abdal düğünden, çocuk oyundan, milletvekili de seçimden usanmaz.
- Acele işe şeytan değil, bürokrasi karışır. Öyle yavaş yürür ki kaplumbağa ile yarışır!
- Aç tavuk kendini buğday ambarında, milletvekili kendini iktidar koltuğunda görür.
- Açа dokuz yorgan örtsen yine uyumaz, çıkarcı dokuz apartman yaptırsa gene doymaz.
- Açın imanı, politikacının zamanı, esnafın amanı olmaz!
- Aç gözünü yoksa çalarlar kapını alacaklılar.
- Adalet mülkün temeli, rüşvet taşı, toprağı, harcıdır.
- Adam adama, gerek olur, araya aracı girer, üreticinin emeği, tüketicinin parası deve olur!
- Adamın iyisi alışverişte, kadının iyisi fakirlikte belli olur.
- Ağanın malı çıkar, köylünün canı!
- Ağzını açacağına gözünü aç, alacaklın geliyor, durma, kaç!
- Ağlamayan çocuğa mama, iktidar partisinden olmayana iş vermezler.
- Akacak kan damarda, memurun maaşı cepte durmaz.
- Ak akçe transfer ayı içindir.
- Akılsız başın zahmetini ayaklar çeker; şu trafik keşmekeşinde bazan arabayla gitmek yaya yürümekten beter.
- Aklınla gör, kalbinle işit, yemeğini iyi bir aşçıya pişirt.

— Başkalarıyla gezip tozarsan, ben de seninle ilgimi böyle keserim işte!..

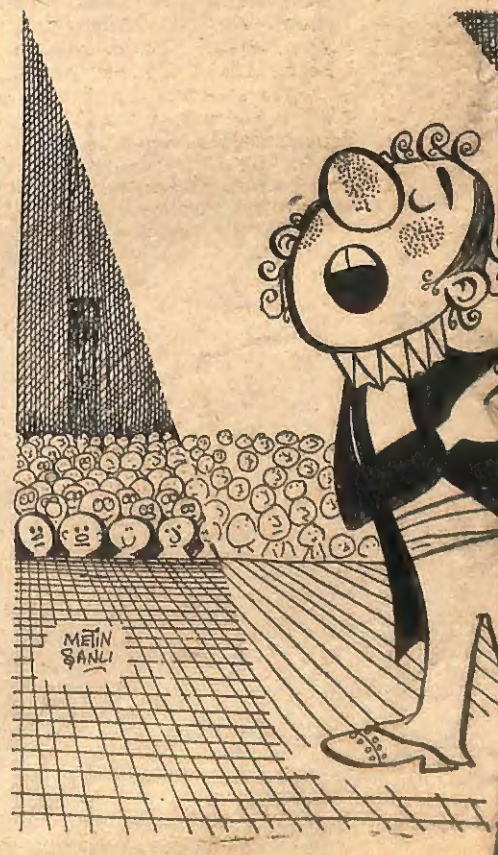

— «Olmak, ya da o

İlk gruba veririz şehrin nâzım plânını; ikincilere veririz arkadaşlarının «hazım» plânını...

Dert mi yâni?

CUMA :

Ünlü türkü gibi

Gazete aracılığı ile Almanya'dan gönderilen mektupları okurken dikkatinizi çekti mi, bilmem. Buradakiler gitmek için uzun kuyruklar meydana getirirken, oradakiler dönmek için tetikte bekliyorlar sanki. Hele mektupların başlıkları, ünlü «Kışlada Bahar» şarkısının birer mısraı. Kimi, «Tazminatı alır almaz ordayım» diyor, kimi «Yol parası bulur bulmaz ordayım» diye devam ediyor.

Gittikleri tarihe bakıyorsunuz, en azı üç yıllık.

Ve burdan sazı elinize alıp cevap veresiniz geliyor:

«Kara gözlüm sen yerinde dur gayrı
Bize sıra gelir gelmez ordayız.
Gözyaşını içine doldur gayrı
Kurum izin verir vermez ordayız.
Tüm milletçe hedefimiz birleşti
Yolu tutan Avrupa'ya yerleşti
Kara bahtlım kavuşmamız yaklaştı
İflâs topu atar atmaz ordayız.»

GÜN

CUMARTESİ :

Tehlikeli ama

Yabancılar, Ankara'yı «Tehlikeli bölge» ilân etmişler.

Neden?

Sözde havasının kirliliği...

Anlayın işte, açıkça söyleyemiyorlar da, birtakım bahaneler uyduruyorlar. Biraz üzerlerine düşsek, çıkaracaklar dillerinin altındaki baklayı. «Evet» diyecekler, «Pek önemli değil havanın kiri pası... İnsanı mahveden politikası!»

PAZAR :

Yanlış düğme

Düğünde oyun havası çalmayan orkestranın altı elemanı hastanelik edilmiş.

Bir anlık gaflet nelere maloluyor görüyor musunuz?

Düğün demek, oyun alanına çıkanın orkestranın ritmiyle orasını burasını çalkalaması demek. Her notanın insan vücudunda hareket ettirdiği bir yer vardır. «Do» gerdan kırdırırsa, «Fa» diz vurdurur söz gelişi. Hafif müz'k dans ettirir, oyun havası göbeği harekete getirir. Anlaşılan orkestranın ansızın susması da, yumrukları hazırola geçirir!

Vedat SAYGEL

dern sözleri

TIĞLI

- **Alışmış kudurmuştan beterdir; yüzde yüz kârsız edemez...**
- **Amcam, dayım, hepsinden aldım payım, kiminin gözünde madenim, kiminin de haşhaşım.**
- **Ana gibi yâr olmaz; İstanbul gibi susuz diyar olmaz.**
- **Anasına bak, kızını alma, o da öyle çirkinleşecek, çenesi düşecektir.**
- **Anlayana sivrisinek caz, anlamayan ya ördektir ya da kaz!**
- **Ar eden kâr etmez, çifte apartman dikmez!**
- **Arayan Leylâ'sını da bulur, Leylâ'nın flörtlerinin sayısını da...**
- **Ariyet ata binen tez iner, başka bir partiye geçer.**
- **Armudun iyisini; torpili, dayısı olan yer.**
- **Aslana ot, ata et atma, varsın vergi kaçırsın, varlıklıya taş atma.**
- **Aşk olmayınca meşk olmaz; paralar suyunu çekince aşk da meşk de meydanda kalmaz!**
- **Ateş olmayan yerden duman çıkmaz, profesyonel futbolcu transfer parası almadan sahaya çıkmaz.**
- **Ava giden avlanır, pazar gezmesine çıkan aldanır.**
- **Ayağa dokunmadık taş, başa gelmedik iş olmaz. Bizim köpek pek kibardır; maması Avrupa'dan gelmeden olmaz!**
- **Ayağını sıcak tut, başını serin, çarşıdan geçerken yere bak, füze fiyatları görüp kalkmasın yüreğin.**
- **Ayağını ayakkabına göre uzat.**
- **Ayranı yok içmeye, Avrupa'ya gider gezmeye...**

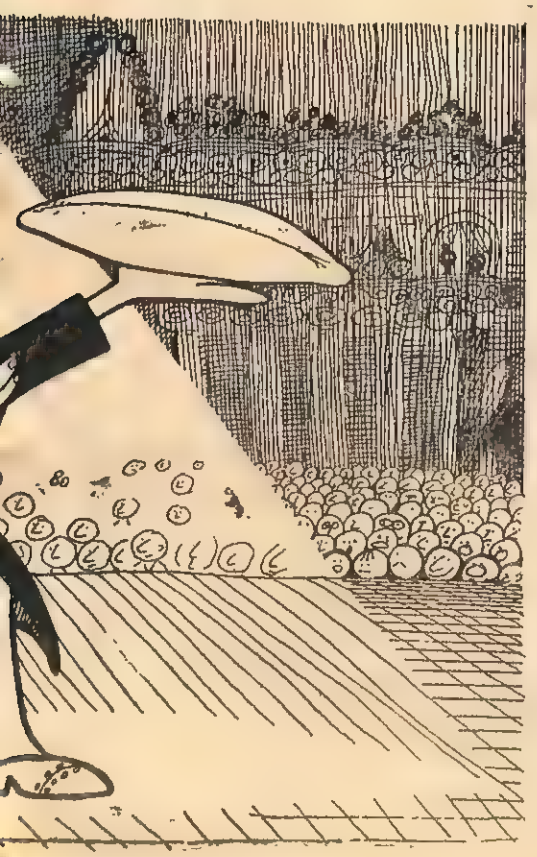

ak... İşte bütün mesele!..»

— İyi ama, memur olduğumu nasıl anladınız?!.

Jaki'nin fotoğraflarını nasıl çektim

DÖ Monda Flişito dergisine girdiğim zaman hiç ümidim yoktu. Çünkü fotoğrafçılık için en aşağı beşyüz kişi müracaat etmişti.

Müracaatçılar birbirlerini gaddar bakışlarla süzüyorlardı. Başka zaman olsa, bir meyhanede belki dertleşecek, kolkola yolda yürüyebileceklerdi. Fakat şimdi arada işsizlik denen canavar vardı. Herkes alınacak fotoğrafçının kendisi olacağı ümidiyle kıvranıyordu. Elimdeki numaraya baktım: Oniiç... Uğursuz sayılan bu rakam büsbütün ümidimi kırmıştı.

Magazin şefi Sinyor Pondella, müracaatçıları teker teker içeriye çağırıyordu. İçeriye giren, asık suratla çıkıp gidiyordu. Acaba adamın istediği şartlar neydi?... Fotoğrafçılık öyle sanıldığı kadar kolay bir şey değildi. Fakat alt tarafı bir makine ve bir gözden ibaretti... Kafamı çalıştırmam lâzımdı. Dö Mondo Flişito sansasyon dergisiydi. O halde Sinyor Pondellâ dergisi için bu tip resimler çekecek birini alacaktı. Palavra atmak şarttı. Kimsenin yapamıyacağı bir şeyi yapacağıma dair bir palavra sıkacaktım... Ama ne?...

Ben kelleyi arı gibi çalıştırırken, «Sinyor Alfonso Meza gelsin» diye bir ses duydum. Ceketimi düzelttim. Kendime olan itimadımı topladım, kapıyı vurup içeriye girdim...

Burası leylâk rengi bir odaydı. Tarif edemiyeceğim kadar lüks bir masanın arkasında, gözlüklü, şişman, kalın dudaklı biri oturuyordu. Karşısında, şimdiye kadar gördüğüm kadınların en güzeli, mini şortla mini etek arası bir kıyafetle steno tutuyordu. Odanın havası ananas kokuyordu. Ben bu lüks karşısında bir anda gene ümidimi kaybeder gibi oldum. Fakat Sinyor Pondella'nın sesi beni toparlattı. Çok tatlı ve yumuşak konuştu:

«— Sinyor Alfonso Meza, değil mi?»

«— Evet efendim.»

«— Kısaca dergimiz için neler yapmak istediğinizi özetleyin...»

«— Şey... Ben Jaki'nin çıplak resimlerini çekmekle işe başlamak istiyorum.»

Pondella ve şahane sekreteri yerlerinden sıçradılar...

«— Anlamadım?...»

Adamı şaşırtmış olmam bana rahatlık verdi. Palavramı daha büyülttüm:

«— Evet Sinyor. Hattâ çırılçıplak olarak...»

«— Çok güzel bir hayâl. Skorpiyon adasının on mil açığından bile geçemezsin...»

«— Orası benim bileceğim iş. Resimleri getirdiğim zaman 10.000 liret isterim. Maaşımı siz düşünürsünüz.»

Pondella bana deli mi gibilerden baktı... Sonra ağzındaki Havana pürosunu dişleriyle sıkarak konuştu:

«— Buraya girmek için bu kadar büyük palavraya ihtiyaç olduğunu sanıyorsunuz değil mi?»

Ben lâubali bir pozla oradaki pürolardan birini aldım, yaktım ve Pondella'nın masasının kenarına otururken cevap verdim:

«— Benim palavracı olup olmadığımı anlamak için bir denemeye girmek değer sanırım. Alt tarafı ben başaramazsam hava alırım, fakat başarırsam siz derginizde asrın olayını patlatmış olursunuz.»

Pondella ve sekreteri birbirlerine baktılar...

«— Peki sana bir şans vereceğim. Ne istiyorsun?»

«— Bir motor, balık adam elbisesi ve beşbin liret.»

Derginin veznesinden parayı alıp cebime attım. Motor ve balık adam elbisesi de hazırlanacaktı. Yarın sabah yola çıkacaktım.

Attığım palavranın sersemliğini dışarıya çıkınca attım. Gerçek hiç de iç açıcı değildi. Bu yapacağımı söylediğim iş, kutuplarda köfte pişirmeye kalkmak kadar imkânsızdı. Öyle bir atmıştım ki Pondella bile inanmıştı. Asıl mesele kendimi inandırmaktı. Bir meyhaneye girip kendimin çok önemli bir adam olduğuma inanana kadar içtim. İçtikçe yapacağım hergelelikle ilgili fikir şekillenmeye başladı kafamda. Evet, başka türlü olamazdı. Bu dünya çapında bir sansasyon olacaktı.

Hemen meyhaneden fırladım. Hafızam beni aldatmıyorsa paçayı kurtarmıştım. Roma'ya ilk geldiğim ve param olduğu günlerde gittiğim bir eve, yani o biçim bir eve yollandım. İnşallah Luna adındaki kadın polis baskınında yakalanmamıştı. Yakalanmışsa, yahut namuslu bir adam onu alıp kendine karı yaptıysa hapı yutardım. Evin önünde telâşla indim. Taksiye lüzumundan çok para vererek savdım. Sonra yürüdüm ve kapıyı vurdum.. Alkol ve münasebetsiz hayattan sesini kaybetmiş bir kadın içerden homurdandı:

«— Hangi azgın domuz bu saatte kapıyı vuruyor?»

«— Aç Sinyora... Çok önemli bir şahsiyet...»

«— Açamam, kızlar yattı...»

«— Açarsan yüz liret vereceğim...»

Yüz liret lâfı kapının açılmasına kâfi geldi. Evin maması beni gözlerini kırpıştırarak süzdü:

«— Sabahı bekleyemedin mi? Her halde sen gemicisin...»

«— Hayır Sinyora, fotoğrafçıyım.»

«— Bu saatte kızların resmini mi çekeceksin?»

«— Bilemedin. Al şu yüz lireti, bana Luna'yı getir.»

«— İkinci kata çık. Sağdaki ilk kapı. Ben aşağıdan telefon ederim.»

Mama'nın yanağını okşadım:

«— Sen dünyanın en nazmuslu kadınısın.»

Kadın bu sözlerime inanmamış gibi baktı ve telefona yürüdü.

* * *

Motorda Luna ile giderken sandviçlerimizi yiyorduk. Kadın, kurduğum plâna karşı beşyüz liret alacaktı. Fakat gene de kendinin Jaki'ye pek benzemediğini söylüyordu. Evet biraz andırıyordu ama...

«— Sen işine bak, dedim. Resimleri tele-objektifle çekeceğim. Ben sana ne yapacağını anlatırım.»

«— Bu işin ucunda polis yok ya...»

«— Aptal mısın, ne polisi?... Sadece bütün dünyaya büyük bir kazık atacağım. Hem kendini bir an Jaki yerine koy, bu fiyaka seni gururlandırmıyor mu?»

Omuzunu silkti:

«— Boşver, dedi. Öyle milyarder bir karının pozunu atacağım diye sevinecek avanak karılardan değilim. Beşbin liret bana cazip geldi o kadar.»

«— O halde gerisine karışma şekerim.»

* * *

Bu Eylûl ayında Fostenia adasında tavşanlardan başka bir şey bulunmazdı. Motoru kıyıya yanaştırdım. İkimiz de indik. Etrafta kimseler yoktu. Daha önce Skorpion adasının resimlerini tetkik etmiştim. Burası oranın havasını aşağı yukarı veriyordu. Zaten fotoğraflarda adaya kimse dikkat etmeyecekti. Lüna'yı bir villâ'nın arkasına götürdüm. Villâ boştu. Sahibi olan zengin herif çoktan mevsimi kapatmıştı. Bütün mizanseni hazırladım. Sonra Luna'ya yapacağını tarif ettim:

«— Önce evden çıkıyorsun. Çok rahatsın. Burası senin adan. Etraf muhafız dolu, anlıyorsun ya...»

«— Ne muhafızı, kimseyi görmedik ki...»

«— Yâni Jaki'nin demek istiyorum. Evden çıktıktan sonra yavaş yavaş soyunacaksın. Unutma kimseler yok. Bir kadın bütün gözlerden uzak olduğunu sandığı zaman ranatça soyunur. Sen de soyunacaksın ve havluyu serip güneşleneceksin. Gözlüklerini sakın çıkarma. Anladın mı?...»

«— Evet anladım...»

«— Sonra kalkıp havluyu alıp çırılçıplak eve gireceksin. Hepsi o kadar.»

Luna'yı orada bıraktım ve evden uzaklaştım. Sahile gelip motora bindim, açıldım. Makineyi ayarladım ve Luna'ya sinyal olarak bir ıslık çaldım. Islığımı duyar duymaz evden çıkacaktı. Birinci ıslığımı duymadı. Bu sefer daha hızlı çaldım. Fakat gene ortalıkta görünmedi. Acaba rüzgâr ıslığımı alıp götürüyor muydu?... Bir daha çok keskin bir ıslık çaldım. Fakat gene ortaya çıkmadı. Hava o kadar durgundu ki ıslığımı duymamasına imkân yoktu.

Kadının aptal olduğunu biliyordum ama bu kadarını tahmin etmemiştim. En iyi çare bağırmaktı. İki elimi siper edip haykırdım:

«— Hadi Luna çık dışarıı!...»

Ne gezer, kadın evden çıkmıyordu. Sinirlendim, motoru çalıştırıp sahile atladım. Koşarak ağaçlığı geçtim. Güneş nerdeyse batacaktı. Bu kadın beni çıldırtmak için mi böyle yapıyordu. Hırsla evin önüne gelip bağırdım:

«— Luna nerdesin?...»

Gene ses seda çıkmadı. Bunda bir iş vardı. Evin pencereleri açıktı. Yaklaştım ve içeriye baktım:

«— Luna nerdesin, çıksa...»

Birden şaşkınlıktan gırtlağım kurudu. Hayır bu olamazdı... Anlatacağım şey hem ahlâka, hem de istikbalime aykırı idi... Luna iri yarı bir herifle, maşallah al takke ver külâh vaziyetteydi...

Bir tekmede pencereyi açıp girdim:

«— Bu ne rezalet!... Ne oluyor burada?... Luna cevap versene!...»

Luna gayet sakin cevap verdi:

«— Git işine be!... Ben kim, Jaki olmak kim?... Hadi bas, kendine başka birisini bul!...»

«— Ya bu adam, bu adam kim?...»

O zaman adam cevap verdi:

«— Kim olduğumdan sana ne?... Ama meraklıysan söyleyeyim. Ben Dö Mondo Flişito dergisinin sahibi Sinyor Marçello Domandi'yim. Lûtfen rahatsız etmeyiniz. Luna çok eski arkadaşımdır. Burada makalelerimi yazarım. Ne güzel bir tesadüf, Luna bu gün beni görmeye gelmiş. Size gelince, fotoğraf servisimize şef oldunuz. Yaptığınız büyük bir terbiyesizlik ama gazetecilikte her şey mübahtır...»

Evet, gerçek buydu. Fakat iki sene sonra sağlam bir ekiple Skorpion adasına yaklaşıp Jaki'nin, hem de hakikisinin çıplak resimlerini çeken gene ben olacaktım. Bu birincisi bana iyi bir prova olmuştu.

Suavi SÜALP

Yazısız

Ayşenin Rüyası

FİKRET YILMAZ

MANZUM ÖYKÜ

İnce bir söğüt dalı... Ayşe bir petek balı...
Köy delikanlıları hep Ayşe'ye sevdalı...
Güzelliğin verdiği gururla köyde yıldız,
Ceryan gibi çarpıyor, baktığını âfet kız...
Geçen harman sonunda, onyedi oldu yaşı,
Ürkek bir ceylân gibi, erkeklerden kaçışı...
Elizabeth Taylor'u kıskandırır gözleri,
Elleri, tablodaki «Mona Lissa» nın eli...
Ayşe için tütüyor her yakılan sigara,
Ayşe ilgi duymuyor, gençlere haber; kara.
Dağı delmeye hazır, her genç onun uğrunda,
Şöyle bir geçsin yeter; şalvarı topuğunda...
Ayşe gelecek diye testiyle su almaya,
Bütün delikanlılar toplanıyor pınara.
«Ah» lar Ayşe içindir, türküler Ayşe için,
Ayşe su gibi berrak... Ve sadece bir içim...
Bu iksiri tadacak delikanlı mutludur,
Ayşe'nin yüreği mi? Henüz sırlı kutudur.
Yedi köyden geldiler, Ayşe'yi istediler,
En soylu ağalara Ayşe'yi vermediler.
Kendini öğen de var, bağrını döven de var,
Sabırla bekleyen de... Uğruna ölen de var...
Kimseye pas vermedi Ayşe'nin bakışları,
Umutsuzluğa düştü Ayşe'nin âşıkları...
Köy pınarı başında boş yere beklediler,
En sevdalı yiğitler: «Artık gelmez» dediler...
Odasına çekildi, bekledi günler boyu,
Hiç kimse çözemedi, Ayşe'deki soruyu...
«Ya, düşünü kurduğu mutlu aşkı bulacak,
Ya da koparılmadan Ayşe dalda solacak...»
Zorla beğenmek olmaz, Ayşe beğenemiyor,
«Hem kent'li, hem okumuş olmalı...» diyemiyor.
Yavaş yavaş kendine yalnızlığı eş seçti,
Köylü delikanlılar Ayşe'cikten vazgeçti...
Bir gün, bir sızı gibi, köyü bir haber sardı:
Büyük kent'ten biriyle Ayşe'ye nişan vardı.
Görür görmez vurulmuş, köye gelen Mühendis,
Ayşe'ye vurulmak mı? Yeter bir parçacık his...
Baharda gelin gitti, büyük kentlere uçtu,
Delikanlılar için artık dünya bomboştu.
Bir zaman yas tuttular... Ve erkekçe sustular,
«Mutlu olsun...» diyerek hep gönül avuttular.
Ayşe gittikten sonra, yeni Ayşe'ler oldu;
Çocuğu doğan herkes, ismini «Ayşe» koydu.

* * *

Gerçekleşmişti işte Ayşe'nin ilk düşleri,
Yeni yaşantısında değişti gülüşleri...
Ayşe mini giyindi... Ayşe kokteyl de içti,
Ayşe, vals'te tango'da coşup kendinden geçti...
Köydeki yaşantısı ne kadar eski, bayat,
Oysa değişiyordu şehirde her gün hayat.
Kuaför'ü öğrendi, saçlarını yaptı «Meç»
Peruk «Postij» takındı, kimseden kalmadı geç.
«Midi'lerden, Şanel'e...» «Maksi'den Baby Doll'e...»
Sık sık giysi değişti, son modelden modele...
Kocası arabayla bıraktı Manikür'e,
Kocaman çerçeveli gözlük taktı bir süre.
Çok hızlı yaşıyordu büyük kente geleli,
Görsünler, istiyordu: Kendini, köylüleri...
Bir hava esiyordu, ardında, ılık, nefis,
Çünkü kullanıyordu; parfüm, «Suar de Paris» .
Sosyetenin öğrendi her türlü oyununu,
Konken Partilerine başladı, öğle sonu...
Gece yaşantısının Giz'ine ilgi duydu,
«Neon» ışıklarında, «Nayt Clup» ü okudu.
Merak ettiği her yer tüm kapılarını açtı,
«Disko», «Dansing», «Suare», gala gala dolaştı...
Sanki yaşamın bundan daha rahatı var mı?
İnsan bu mutlulukta başka özlem duyar mı?...
Ayşe'ye yetmez oldu, bu bolluk, bu gösteriş,
Farkına varıyordu: bu ortamda Ayşe «Hiç...»
Bir şeyler duyuyordu, içinden gelen seste,
Sanki bir bülbül gibi, kalmış altın kafeste...
Bir taş oturuyordu Ayşe'nin yüreğine,
Giriyordu, büyüyen bir boşluğun içine...
Artıyor çevresinde, küçümseyen dudaklar,
Ne para... Ne güzellik, köylülüğünü saklar...
Kabalığını ilk kez, Bey'i vurdu yüzüne,
«Çok çalışmak gerekmiş, Sosyete Sözlüğüne...»
İlgisizlik, önünde oluyordu bir step,
Kocası yavaş yavaş uzaklaşıyordu hep.
Televizyon, pikap, teyp... Gönül eğlendirmiyor,
Aldığı uyku hapı, onu dinlendirmiyor.
Bey geç geliyor eve, hem çok az konuşuyor,
Gözleriyle değil de elleriyle okşuyor.
Ayşe kendi başına yaşıyor artık evde,
İki ruh, değil artık, yatakta iki gövde...
Gençliği uçup gitti, seneler böyle geçti,
Mutsuzluk sancı gibi, arada bir depreşti...

* * *

Ayşe bir gün, çok güzel, tatlı bir rüya gördü;
Rüyasında, kızını alıp köye götürdü.
Kendisi gibi güzel kızı, sevdi köylüler,
Küçük Ayşe üstüne anlatıldı öyküler...
Rüya bu, küçük Ayşe tam onyedi yaşında,
Delikanlılar gördü onu pınar başında...
İçlerinde en yağız, en incesi: Mustafa,
Bir gül koparıp verdi, gülümsedi bir defa...
Küçük Ayşe, kokladı... Gülü göğsüne taktı...
Elini Mustafa'nın ellerine bıraktı...

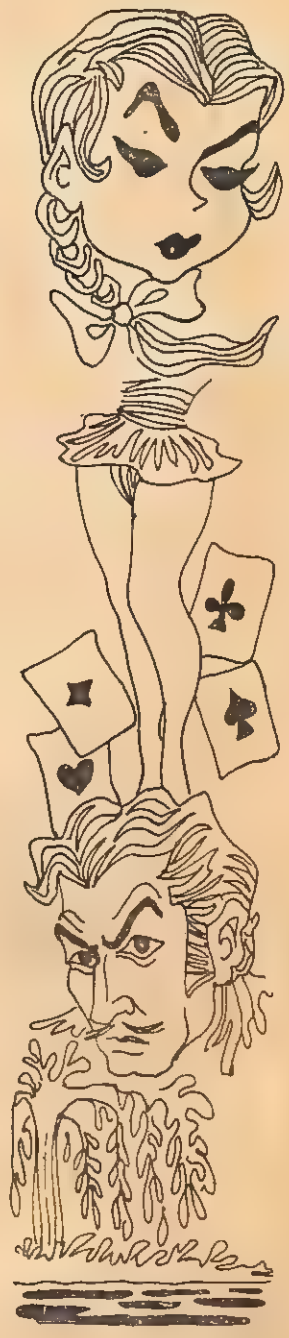

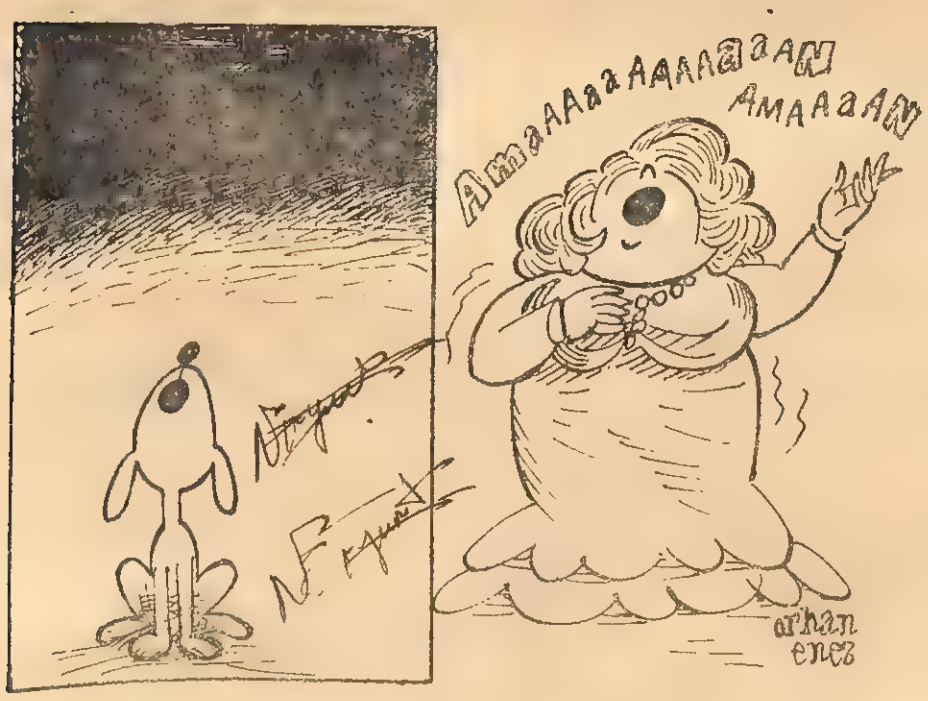

HAYVANLAR VE İNSANLAR!

— Karıcığım, böylece hem yağmurdan korunduk, hem de su derdimizi hallettik!..

Ense kuak yerinde

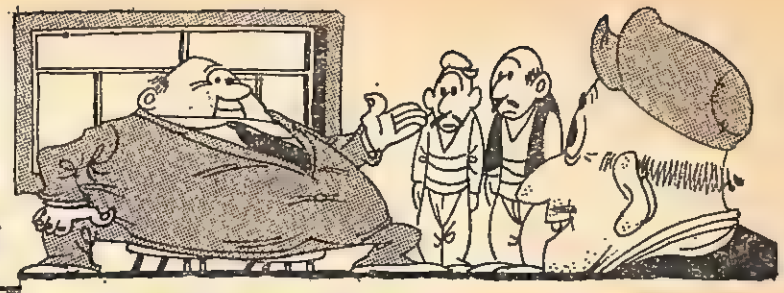

MUZAFFER İZGÜ

Bİ yüremiz acıyevedidi bi yüremiz acıyevedidi ki demeyin getsin... İlk mepusumuzmuş bizim gasıbanın... Ademin bi gafası va ösgürük hapı, bi boynu va amut sapı, bi bedeni va cızıksız tapı, yörüdü yörüyemez, kaktı oturamaz, kelâm etti edemez... Bi macup, bi utangeç, yüzüne bak, oluyo yayıla domatesi, başını çevi oluyo moo badılcen... Helem helem bamakları, yapışmış sanki derisi kemiğine, olmuş bi mevta iskeleti... Adem deyyo:

— İrayınızı bana vereceniz değil mi?

Biz yemin üstüne yemin ediyoz:

— Söz, senindir bizim irayımız...

Melmiket galkınacamış, ilimize fabrika açılacamış, kimin umurunda ki? Necep olsa biz olup gideriz, yete ki bu garipcaz bi meppus oluvesin. Oluvesin de zavellicik şöle etle. nivesin, budlanıvesin... Bizim amcaoğlu Yetim Ali, yakleşiyo yakleşiyo adamcazın yanına:

— Vah emmim vah, deyyo, seni seçmicez de kimi seçcez?

Sonam bi ağıt gayfe yerinde mep. pusumuzun haline bakıp bakıp...

Dışarı çıkıp da mekinesine biner. ken, hebirimiz bi yanına geçiyoz ki, bizim kövün donuz ürüzgârı meppusumuzu yere devirmeye. Bi golunda mıkdar, bi golunda aza, ardında önünde insanla bindirdik zavelliyi mekineye... O gettikden sona bi ağıt bi ağıt gayfe yerinde, dersiniz sankim gasabanın tümücek anası bubası ölüvemiş... Gözünden sulu sulu yaşları döken:

— Ülen, deyyo, kim ki irayını vermez buncaza, e vallaha gasaba yerinde dumasın ğayrik, başını asın da getsin...

İşte bizim ilk meppusumuz böyleydi... Seçimle oldu, biz irayımızı bu ademe vedik... Biz bilmiyoz emme, dediklerine göre bu zayıf ademcez meppus olup mencilise girmiş... Haberi gasbaya gelincek, sevine sevine bi hal olduk, oynıya oynıya ayakdan goldan oduk...

«Zavellicik gutuldu sefillikden» dedik...

Aradan yıllar geçdi... Dediler ki gonula gonşula:

«Ha bakın ha, yakında gene seçim va.»

Biz gasbacak bekliyoz yeni meppusumuz kimdir, bakalım kim gelecek diyerekden... Seçimlere yakın biri çıkageldi kasbaya...

«Ben sizin meppusunuz olcem» dedi.

Bakdık ademin halına, bundan önceki meppusumuz gada deelse bilene, bu da öle bi zayıf ki, gözleri çukurda garpız çekideği, yanakları soyulmuş çoban deyneği... Yörüyo halsız halsız, bakıyo fersiz fersiz, gonuşuyo datsız datsız. Belli ki ademcez hasde, yazzıkdır edelim meppus, hepiciğimiz verelim irayımızı, girsin mencilise gurtarsın zavellicik gendini...

Bizim geveze Emnali dumaz ki, ademe:

— Senden önceki daha zayifdi, şişmanladı mı desin acep? diye soruvedi.

Ademcez, boynunu şöle bi bükdü, şöle bi bakdı Emnali'ye, hepiciğimizin yüreği sızım sızım sızladı. Meppuscazemizin önünde diyemedik, amma hepiciğimiz içimizden:

«Ulan geveze Emnali, heç ademcezin yüzüne gaşı öle denir mi? Görüyon ki biçare guş gibi işde, verelim irayımızı, getsin otusun mencilise, biraz yüzüne gan, canına can, adına da şan gesin... Ayıptır ülen senin yaptığın donuzun dölü» dedik...

Ademi gonuşturur muyuz heç, adem ağzını açınca, hemen lâfı ağzına dıkıyoz:

— Sen heç taselenme, irayımız senin...

— Ben sizin gasıbıya bi fabrike...

— Amanın fabrikeye maprikeye ne hacet, ilkin hele sen gendini gurtart, o bize yete...

Bu zavelleciği de mekinesine bindirip göndedik... Adından yapılan seçimde tulum çıkadık, ademcezi mencilise saldık...

Aradan yılla geçivedi gene... Yılla dediğin ne ki, Şerfali asgeden geli, Emiraşe çocuğa gavuşu, gede yılla... Bakdık gene bi gün, gasıbanın kayfesine biri gedi, meydanlıkda da mekinesi durur...

— Ülen bu da kim ki?

Adem eyicene... Yere basıyo emme, ötekiler gibi guşca basmıyo, gavi gavi basıyo... Gayfeye givedi, hopcana ayağa kakıvedik, oturu dedi, sona da:

— Ben sizin meppusunuz olcem, dedi.

Eh, ondan sona çökövedi içimize yine bi acı, bi sancı... Geçi ademin bamaklarından gemikleri görünmüyo, geçi boynu amut sapı deyil emme, yine de içimizde bi acılık... Yâni şu ademcez on onbeş kilo daha şişman olamaz mıydı? Zayıf işde zavelli. Şöyle fazla deyil, iki ay besiye çekilse, olu da gide, yanağı sakaa, boynu galınlaşu, gılına tüyüne can gelii...

Amma bizim geveze Emnali gene dumaz ki, deyivedi:

— Bin maşelleh, sen ötekilerden daha semizsin emme, gene de acık zayıfsın, onun için irayımızı vircez sana...

Andiçtik gene gasıba yerinde:

— Ülen tulum çıkarcez, bu ademi de mencilise salcez, zavellicik acık doplansın, gendine gesin...

Hani ne demişle, insan insana acimezse, sıtlan davşene hiç acımaz demişlee... Allahın izni keremiynen gasıbanın iraylarının tekmiliynen, biz bu ademcezi de meppus edip mencilise saldık... Güle güle gedivesin, güle güle meppus oluvesin, güle güle şişmannayıp semizlensin...

Geçti aradan yine yılla... Bu kereki gelene bi bakdık, oh oh acık daha iyi maşelleh... Gün güne gelenlerin yüzünde gan can, ardlarında adem, atıp tutmalarında binbir yalen... Amma ossun, bu da o gadanlık şişman deyil ki...

Ademceğiz daha gayfeden içeri gire gimez:

— Habarınız va mı, ben sizin meppusunuz olcem, dedi. Gasıbanıza faprike...

Aniii, biz napcaz faprikeyi maprikeyi, yite ki sana acık yardımımız ossun, sen bizi şöle geçive ensede gulak da, bizim tek düşüncemiz bu... Acıyıvedik ademcezin haline... İyi hoş, okkası bizim okkaya uygun emme, ne de ossa ademin bakışlarında bi zayıflık, bi halsizlik ya... Sona boynunu da bükmüyo mu gonuşurkene, gene geldi dıkandı bişecikler, boğazımıza düğümlenivedi... Biz ağlasak belli ki adem de ağleyecek, onun için göz yaşlarımızı belli etmeden sili silivedik... Sona da söz vedik:

— Tulum çikerrik, merak etme!...

Adem çekti getdi... Biz de o seçimlerde tulum çıkararakden o ademe irayımızı vedik... Hani Allah sizi inandısın, ademlerin seçildiğini duyunca, bi seviniyoz, bi seviniyoz ki, dünyalar bizim oluyo... Gendi gendimize:

«Garipçik, kimbilir şindi nasıl yiyip, nasıl şişmanlıyodur» deyyoz.

Geçti yine aradan bi dört yıl daha... Seçimle yakın... Gasıba meydanında duran mekineden öyle bi adem endi ki aşşa, amaniiin, maşalleh maşalleh, okka yerinde, boy yerinde, ense gulak yerinde...

— Ülen, dedi biri, yeni gaymıkam felân omasın?

Emnali duru mu:

— Yoo, dedi, görün bakın, bu yeni meppusumuzdu...

— Ülen nerden bidin cavırın dölü?...

— Yeni Anayasa, karma çalışmaları başladı. —

— Bimez miyim heç, yılla geçdikçe ademlee şişip durula, biz öyle galiyoz...

Emnali geveze meveze emme, biliyo da ha hınzır. Adem içeri girip sahicikden:

— Ben sizin yeni meppusunuzum, irayınızı bana verceniz deyil mi? dimesin mi?

Ülen, gayfecek acıcez ademe emme, neresine acicez... Allah borzan soluğuna soluk goya, nazardan gazadan goruya, kem gözleden saklıya, adem pelvan gibi... Yörüyüp durunce yerler çatırdıyo, elini golunu gal.dırınce, püfür püfür esen ürüzgâr kesiliyo... Helem sandaliyeye bi oturuşu va, bizim Börtü İrcebin sandalyesi böle paket gömemiş, daşıyo bile iki yanından... Ademde bi bakışla va, kime bakse, gaşını endiriyo yere... Bi ayak ayak üsdüne atışı va, desiniz, bi dana budu öteki dana buduna yapışıyo... Adem, geç disen deyil, nişanlık dana disen deyil, maşelleh top gibi bişey...

«Emme, diyoz içimizden, irayımızı virsek nolcek, şincik bu ademin göbeği şöle iki gatlı ossa olmez miydi? Zavelliciğin göbeği ancak gelişiyo, daha marul deyil, garnıbahaa deyil, ossun hele bi lahna göbeği, yazzıkdır.»

Ademe:

— Söz, dedik, vercez sana irayımızı...

Adem getti... Vedik ona seçimlerde irayımızı, onu da salıvedik mencilise, gidenden bi daha habar almıyoz ki, bilelim göbeği noldu? Emme sağolsun bizim Emnali sık sık gonuşup da, yüreğimize sula sepiyo:

— Vallaha biz boşuna tasalanıp duryoz, ademin göbeği şincik gat gat olmuşduu... diyo.

Aradan bi dört yıl daha geçince, yine bizim gasıba meydanında bi mekine durdu ki, mekinenin bir yanı yılık, sanki o yanın yayı zopmuş... Ülen biz heç böyle eğri mekine görmemişik ki... Gözlerimiz mekinede... Amaniiin, mekine oynamıya başladı, ha sallanıyo de sallanıyo, içinden bişi çıkıyo... Gözlerimiz açılmış gurba gözü, soluklarımız kesilmiş körük yüzü... İçinden bişiy çıkıyo, emme çıkamıyo... O bişiyi geri içeri sokup, geri bi daha çekiyola, olmuyo, bu sefer bi daha dıkıyolaa içine, bi daha çekiyolaa, olmuyo... Mekinenin başındakileden biri, acep gapıyı mı gene çıkarsak ki deyyo, emme öteki adem, başını gıvıryo, olmaz, deyyo... Derikene, o çuval gibi şeyi dıkarkene, çıkarıkene, dıkarkene, çıkarıkene, bi de bakdık ki bi adem, amanin bin maşelleh, okka yüzelli, boyun kırk elli, gollar bir elli, bizler'se terelelli...

— Ülen bu da kimdir?

Emnali şıp diye söyleyo:

— Bizim yeni meppusumuzdur bimiş olun!...

— Ülen nerden bidin?

— Ülen heç bimez miyim, orasından burasından ve de okkasından...

Nirdee bizim ilk meppusumuz, nirde buu!... Onun dört gişi golune giriyodu uçmesin diye, bunun dört gişi golune giriyo yere gaçmesin diye... Helem çifde sandaliyeye bi oturuşu vaa, amanin o sandaliyelerin çekdiği eziyyet... Adem oturu otumaz hemen:

— Yeni meppusunuz benim, irayınız benim haa, deyyo...

Biz birbirimize bakıyoz, ülen şincik bu ademin neresine acıyıp da, irayları tulum çıkarcez? Vay başımıza gelen... Hani bircağızı da çıkıp, ademcezin şurası şööle diyivese, işler tamam emme yok, yok ki diyen...

Bizim geveze Emnali duru mu heç, yımıtlayıvedi:

— Maşelleh maşelleh, dedi, bu hale nahal gediniz efendi bey?

Adem tıslaa gibi cevap veedi:

— Şükür siz sayın seçmen gadeşlerimizin sayesinde, dedi...

Muzaffer İZGÜ

Sizin İçin

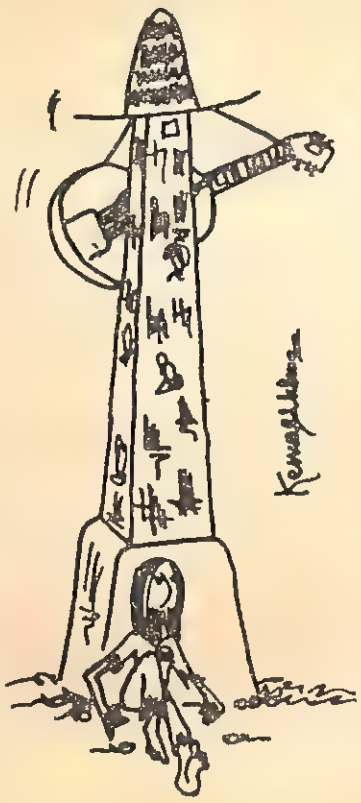

— Dikilitaş ve çevresi hippi yatağı oldu —

(Kemal AKKOÇ) — ERZURUM

TÜRKÜLER NE DİYOR?

* Söyle sazım ne söylersin?
  Üzülme kardeş akşama hanımdan da bir odun yersin!
* Çemberimde gül oya...
  Bakamadım şu yüzlüğe doya doya.
* Bir aşk için ölünür mü?
  Aç açına gülünür mü?
* Gökteki yıldızı fener mi sandın?
  Ne beklersin maaş farklarını, gelir mi sandın?
* Dane dane benleri var yüzünde...
  Morarmalar eksilmez vatandaşın gözünde.
* Ne güzel yaratmış yâr yâr seni yaratan.
  Boşver sen onu bunu haber ver paradan.

Mustafa YAKUT

★

AYIP DOĞRUSU

Her sabalı saat sekizde
Senden önce şehrin meydanına
Gelip yerimi almıyor muyum?
Sen gelende ardına takılıp
Taa mektebine kadar götürmüyor muyum?
Akşam saat dörtte
İşten kaçıp sana yetişiyor,
Yine peşine takılıp
Yüz metre uzaktan tam bir detektif gibi
Salimen evinize kadar götürmüyor muyum?
Bir gün olsun şöyle saçlarını geriye atıp,
Yarım tebessüm yapıp da,
«Elinize sağlık, zahmet ediyorsunuz»
Bile demedin.

A. ÂŞIK

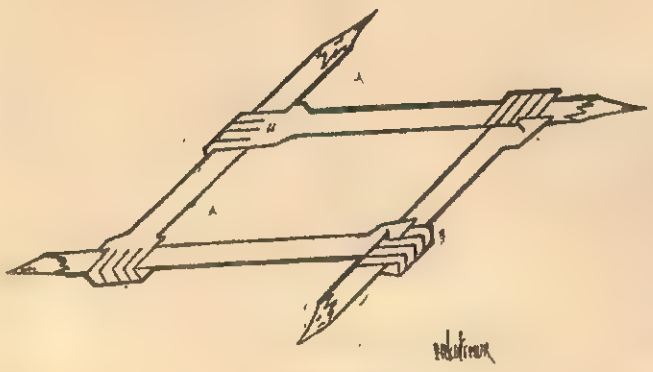

Yazısız

(Seçkin TEMUR)

DİLENCİLİK

Uzun müddet Almanya'da işçi olarak çalışan yeğenim gezmeye gelmişti. O anlatıyor, biz sorular soruyor, cevabını can kulağı ile dinliyorduk. Söz döndü dolaştı dilenciler konusuna geldi.

Bizim hanım:

— Orada dilenciye para veriyorsunuz. Fakat gâvurun duası kabul olur mu? diye sordu.

Yeğenim cevap verdi:

— Yenge, biz onlara dua etmeleri için değil, onları dilenciliğe teşvik gayesi ile veriyoruz!...

Hepimiz gülmekten kırıldık.

Muhittin ÇEKİCİ
27 Mayıs Cad. No. 97/B
ESKİŞEHİR

— Şu buzlu havalarda bastonunuz olabilir miyim bayan?..

(Seçkin TEMUR)

KARANLIK FİLM

Bir gece arkadaşım Şerif ile (lâkabıdır bu onun) sinemaya gitmiştik. Çok heyecanlı bir savaş filmiydi. Konusu, gece yapılan bir suikast olayını canlandırıyordu. Fakat sahneler karanlık olduğu için sıkıyordu insanı. Bundan arkadaşım da şikâyetçi olmuş ki; her zamanki nüktedanlığıyla, kulağıma eğilerek:

— Keşke bu filmi gündüz seyretseydik, demez mi?!.

Âkif HORASANLI
Doğuş Gazetesi — Elmalı/ANTALYA

BAHŞİŞ

Bizim komşu köyden bir adamın oğlu askere gider.

Aradan epey zaman geçtikten sonra oğlundan babasına mektup gelir. Adamcağız çok sevinir ve karısına:

— Piri (karı) der, çabuk yağ, yumurta, bal, tavuk hazırla, der.

Kadın sorar:

— Napacaksın?

Adamcağız safiyetle cevap verir:

— Bunları posta müdürüne götüreyim ki bizim oğlanın mektupları rahat gidip gelsin!...

Hızır BAYINDIR
Sarıçubuk Köyü öğretmeni
İmranlı/SİVAS

SICAK, SOĞUK!

Tenha bir kompartıman... İçinde sadece iki kişi oturuyor... Birisi çok şişman ve çok kalın giyimli... İkincisi ise çok zayıftır. Şişman olan, kaloriferin musluğunu kapatarak, «Çok terledim» diyor. Zayıf olan ise, «Çok üşüdüğünü söyleyerek» musluğu açıyor... Tartışma bu şekilde devam ederken içeriye tren kondüktörü giriyor. Mesele kendisine anlatılınca, kondüktör gülümseyerek:

«— Üzülmeyin, kaloriferler çalışmamaktadır!» der.

Zaime AYDIN
Aydınlıkevler İlkokulu 4/B sınıfı
No: 1641 — ANKARA

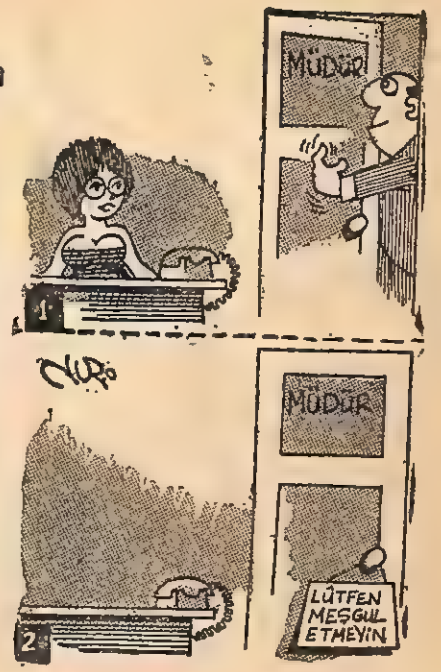

(Nuri BİLGİN) Pendik/İSTANBUL

MEMUR BÜTÇESİ

Üç bilinmez bir denklem memurların bütçesi
Sonsuzluğa ulaşır yoktur bunun ötesi
Çözmek mümkün olsaydı şaşırtırdı herkesi
Matematik ilminin değişirdi kaidesi,

Ele geçen parayla, sarfolanı hesapla
Tarifi yoktur bunun yazılmış bir kitapta.
Sayfalar doldurur formülünü yazsak da
Arşimet de şaşırır bu formüle bakmakla.

Ortalama memurda ele geçen bin lira
Bu paranın en azından dörtyüz lirası kira
Elli lira verirsin, elektrik ve suya
Yüz lirası da gider sigara, kahve, çaya.

Kaldı şimdi geriye dörtyüz elli liracık
Biraz vita, az şeker, şundan, bundan birazcık
Bakkal mesarifiyle kalır elde havacık
Nerede ekmeği, etl? Ne yiyecek yuvacık?

Elbise, ayakkabı düşünme hiç bunları
Mesarifi bitmeyen çocukların okulları
Cemiyet hayatının bir sürü sorunları
Neyle kabil olacak karşılamak bunları?

Yine de geçiniyor memurlar mucizeyle
Bütün kerametleri üç bilinmez denklemde
Son bulacak dertleri bu dünyadan göçmekle
Sabır taşı çatladı, yıllardır beklemekle.

SAMİM SÜHA YAVUZ
Yeni Mah. Suyolu Sok. No: 25/A kat: 3
ELÂZIĞ

Yazısız

(Tayfur ŞAPOLYO)
Askerlik Şb. Başkanlığı — Fethiye/Muğla

HALO DAYI

MUZAFFER İZGÜ

— Oğul, dedi Halo dayı, neyin var? Hasde misin?

Cevap vermedi İdiris... Halo dayı oğlunun huyunu bildiği için seslenmedi. Sofranın üstüne haşlanmış patatesleri koyduktan sonra:

— Hadi, dedi, yimek hazır.

— Yemiyom buba.

— Niye?

— Garnım tok...

Halo dayı, sofra bezinin bir tarafını kapayıverdi:

— Ahacık, dedi, sen yemiyorsan, ben de yemiyom... Kah hele yattığın yerden, ne derdin varsa söyle.

Yine cevap vermedi İdiris...

— Yavıklın mı? dedi Halo dayı. Bak oğul, diye devam etti. Buraya gelirkene ben tek başıma geliyordum, sen çıkdın geldin arkamdan. Yok özlediysen anamı, kövü, verem paranı get... Amma ben gelmem, iki öküzü önüme gatmayınca, ölüm gelir gendim gelmem. Hadi hadi galk da, de hele bubana... Şurda hem anayım ben sana, hem de buba... İkimiz bi can, bi etik... Bin yarin mekineye get, selâm et benden anana, köv yanına. De o da gelecek... Gelecek amma, ardına, biri gara, biri boz iki öküzü gatıp da öyle gelecek.

İdiris yorganın içinde ağlamaya başladı... Halo dayı'nın içinden, tam midesinin üzerinden bir şey burgu burgu yükseldi boynuna, gelip yutağında düğümlendi kaldı:

— Gah da annat, dedi güçlükle... Gah oğul gah...

İdiris hıçkırıyordu yatağın içinde:

— Buba, dedi, buba, ben evlenecem...

Halo dayı anlamıştı zaten... Onun için gülmeye çalışarak:

— Eyi oğul, dedi, madem öyle, yarin get köve. Verin yeşil çıkını Şişgo'ya, den bu gadar gazandım, yok basga... Zaten çok bile o pezemeğe bu para. Hadi hadi, dert edinme... Gah da epmeğini yi, yarin şayet Tufan gelirse, ben accık izin alırım, sonra aşşağı geder seni salarım... Velâkin parana eyi sahap ol, bu melmeket tevatür...

— Buba, dedi İdiris, ben burdan evlenecem...

Halo dayının elindeki ekmek parçası övlece ağzının kenarında kaldı, atamadı ağzına:

— Ne diyon sen oğul? dedi sapsarı benziyle.

— Burdan evlenecem buba...

Halo dayı titremeye başladı. Bu titremenin içinde, karşısında tir tir titreyen, saçları boyalı, gözleri boyalı, dudakları boyalı, kadınlar kızlar gördü... Hepsi de kıpkırmızı dudaklarını iyice açmışlar, sanki Halo dayıyı yutmaya çalışıyorlardı...

— Oğul, dedi Halo dayı, sen aklını mı yitirdin oğul?

Cevap vermedi İdiris...

Ayağa kalktı Halo dayı, kaşık vardı elinde, sımsıkı, bir bıçak gibi tuttuğu kaşık:

— Lan, dedi, lan sen aklını mı yitirdin lan?

Kaşığı hırsla fırlattı attı. Kaşık gitti, çimento torbasının birine saplandı... Birden diz çöküp, oturdu oğlunun yorganının başına:

— Lan, dedi, lan, lan sen ne diyon lan? Buranın avradı gaç guruş eder ki lan? Saçı boyalı lan, gözü boyalı lan, ağzı boyalı lan... Dinniyon mu lan? Yüreme mi endirecen lan? Datlı aşıma ağu mu gatacan lan? İdiriiis!...

Bağırdı Halo dayı:

— Lan İdiriiiis!...

Cevap vermedi yine İdiris...

— Essah mı diyon lan?

Halo dayı, hırsla yorganı açtı. Oğlunun kırmızı yüzü de solmuştu. Kırpışık gözlerle, ağlayan gözlerle baktı babasına. Halo dayı, saçından tuttu oğlunun:

— Lan doğru mu? dedi.

Cevap vermedi yine İdiris...

— Lan yalan de!... Lan yalan de!... Dedirtme bana, herif öküzü aldı, oğlanı bırakdı geldi diye... İmamgızı'nın yanında beni yere goma lan... Barabar geldik, barabar gedeciyik burdan... Öz be öz bi oğlumsun, köve lan köve... Bizi buralar paklamaz oğul, bizi buralar gabıl etmez oğul... Bizim yerimiz köv, biz buranın insanı değilik... Gün olur yirler bizi, aç gurtlar gibi yirler... Hele seni, bi gün içinde yirler... Gah, gah, hana yalan de, yalan de!...

İdiris, babasını hiç bu durumda görmemişti. Değil saçları, şapkasının altındaki saçları bile diken diken olmuşlardı. Gözlerinde bir alev vardı sanki, parıl parıl yanan... Baba oğul bir müddet bakıştılar öylece. Halo dayı tekrarladı:

— Yalan de lan, yalan de, dedi...

İdiris'in belli belirsiz sesi duyuldu:

— Yalan buba...

Halo dayı, deminden beri o iri göğsünde tuttuğu nefesi, ancak o zaman salıverdi.

— Kim gattı bunu senin gafana? dedi.

— Mırtaza, esger arkadaşı Mırtaza...

— Boyu devrile, gan gusa işallah!

— Garısının bi bacısı var, onu de. diydi... Barabar oturyorlar da...

Halo dayı, kendi kendine söylendi:

— Şeher uşağıı, şeher pici... Bakamadı bacısına, senin başına saracak. Getme bi daha onun yanına... Galsın o yüzelli lira da, kefen parası ossun pezemeğe, getme oğul, getme... Biz garibik, biz yabanık, bizim golumuz ganadımız gırık... Yirler bizi yirler... Verek elele, belki bi yıl deel, accık daha patatise, fasulyeye boşverek, dayanak zeytin epmeğe, altı ay daha durak, öyle gidek... Sıkdı oğul bura, beni de sıktı... Amma şu içimdeki öküz derdi... Alacam amma oğul alacam... Güldürmivecem kövlüyü arkamdan... Hadi gah, gah da yi epmeni... Beni çaresiz etme oğul buralarda...

İdiris, sofranın kapanmış bezini açtı, patatesin birini soydu, ağzına attı. Halo dayı gözleri bir noktaya dikili, kalakalmıştı yorganın başında...

İdiris o pazar, yanında sadece beş liravla gitti Murtaza'nın yanına. Babasına da vemin üstüne yemin etti, asker arkadasının yanına gitmeyeceğine. Gerci Halo dayı da onunla bu pazar gezmeve çıkacaktı amma, pazar günü gelen delikli tuğlalar yolun içine yığılmıştı. Cumartesi akşamı, paralar dağıtılmadan biraz önce Recai bey gelmiş:

— Halo, demişti, yarın pazar, sokak çocukla dolu olur, onun için göz kulak ol bu tuğlalara, bunun bir tanesi şu kadar para!...

İdiris, pazar günü öğleye doğru, Bitpazarı'ndan aldığı elbisesini giymiş, ayakkabılarını ayağına geçirmiş, babasının elini öptükten sonra:

— Eyvallah buba, demişti.

— Lan İdiris ha, gözünü sevim lan ha, uğrama o pezemeğin yanına, demişti Halo dayı.

İdiris de:

— Yok buba, demişti. Heç uğrar mıyım?

Ama koşarak gitmişti Murtaza'nın yanına... Yolda içinde çok fırtınalar olmuştu. Çok gemiler, çok Halo'lar batmıştı bu amansız fırtınanın içinde. Babasını, kabaran dalgaların içinde ne bırakabilmiş, ne de çekip kurtarabilmişti. İki baş, durmadan suyun içinden yükseliyordu... Biri, gür sakallarıyla, alev alev yanan gözleriyle babası Halo dayı, ötekisi de, kabarık saçlarıyla, boyalı kara gözleriyle, Seher'di... Bir Seher elini uzatıyordu İdiris'e, bir babası. İdiris perişandı, babasını bırakıyor, Seher gidiyordu suyun içine. Seher'i yakalıyordu, babası kaçıyordu suyun içine... İkisini birden tutuyordu, bu kez, bir ihtiyar adam, bir genç kadın tırmaklıyordu birbirlerini... İhtiyar boğazını sıkıyordu genç kadının, kadın bir ölü gibi tekrar dalgaların içine düşüyordu, karnı, bacağı açılıyordu, bu kez İdiris suya atlayıp kadını kurtarmak isterken, babası onun boğazına yapışıyordu...

Bir acı fren sesi ve ardından:

— Lan ayıı!... sesini duydu...

Kendine diyordu şoförün biri. Alışkındı. Kızmadı amma, her zaman olduğu gibi sıratmadı da... Tok tok öten avakkabılarıvla karşı kaldırıma geçti. Çaresizliğini, o saf beyninde evirip çevirivor, ne yapacağını bilemivordu. Bövlece geldi Murtaza'nın çalıştığı lokantaya. Kapayı açtı, içerive girdi...

Murtaza sırıttı ona... Pirinç ayıklıyordu:

— Gel, dedi, gel de yardım et bana asker arkadası...

İdiris, iyi seçerdi pirinci, askerden alıskındı buna. Bir sandalye çekti Murtaza'nın yanına, pirinci ayıklamaya başladı. Murtaza:

— Ayda bir gece izinim var, dedi. Benim yerime bulaşıkçı çalışır bu akşam, ben de onun pirincini, şunu.nu bununu ayıklarım...

İdiris'in üzerindeki durgunluğu sezdi:

— Hayrola, dedi, niye durgunsun asker arkadaşı?

— Heeç...

— Pederle mi bişey oldu?

— Yoo...

— Yorgunsun öyleyse?

Başını salladı İdiris... Murtaza kalktı, karşı kahveye bağırdı:

— Bize iki kahve, dedi.

İdiris:

— Ben içmem gave, dedi.

— Yok, dedi Murtaza, içeceksin bacanak...

— Bacanak?

— Bacanak ya, ikimiz bacanak olduk artık... Tamam nikâh muamelesi, bu hafta içinde gün verecekler. Borçlusun ha bana seksen lira...

Murtaza, pirinci götürdü, bu kez patatesleri getirdi Bir de bıçak getirdi İdiris'e:

— Elini biraz çabuk tut da, eve gidelim, dedi...

İdiris yine, fırtınalar gördü, yine başlar, babasının başı, Seher'in başı... Patatesler, iri iri oldular elinde, oyuk yerleri göz oldu, kabukları saç oldu... Kesti saçları, kıpır kıpır, attı yanındaki çöp sepetinin içine...

Murtaza:

— Eee, dedi, bin lirayı getirdin mi?

Hayır anlamında başını salladı İdiris:

— Bubam, dedi, bu hafda içinde verecek...

— Açtın mı meseleyi babana?

— Heye...

— Ne dedi?

— Ne diyecek, para senin paran, dedi...

— Bu hafta getirsen çok iyiydi ya... Para babanda değil mi?

— Bubamda...

— Eee?

— Hafdaya, dedi, nikâh mamelesi bitsin de, dedi...

— Bize güvenmemiş mi baban?

— Yoo...

— Neyse, hadi bakalım geç olsun da güç olmasın...

Patatesler de bitmişti. Murtaza, beyaz ceketini çıkardı, kendi ceketini giydi:

— Hadi, dedi İdiris'e... Sonra ustaya seslendi:

— Yarına kadar eyvallah usta...

Dışarıya çıktılar...

— Bak asker arkadaşı, izini senin için aldım ha... Yahu vallaha sende bişeyler var be... Bak arkadaş, sonradan düşündün yaşındın, bu kadın dul, bu kadının iki çocuğu var dedin, caydıysan, şimdiden bana söyle, hani ya, evime girip çıktın, şimdi de gidiyoruz, elâlemin dedikodu etmesine meydan vermeyelim. Fakat şunu da söyleyim ki sana, Seher'den iyisini bulamazsın... Gidince eve göreceksin, sen gelecksin diye bugün de saçlarını kabarttı. Sen kimsenin sözüne uyup da bu fırsatı kaçırma. İnsanın başına talih kuşu bir kere konar, yakalayamadın mı kuşu, gitti helle... Öyle İstanbul gibi yerde, bin lirayla, yüzelli lira kirayla evlenmek mesele. Sen bin lira vereceksin, akşam evinde yemeğin hazır, sonra yatağın, sonra hikâye... Anlıyorsun ya... Sen daha iyice tanıyamadın benim baldızı, çok neşelidir, zaten gözünle de gördün, ne kör, ne topal, bir tek kusuru dul olması... Onun da ne öncmi var, ha kız ha dul, değil mi ya?

Otobüse bindiler... Hâlâ fırtınalar görüyordu İdiris... Başlar görüyordu... Eve varmışlardı. Murtaza bakkaldan bir küçük rakı aldı:

(Devamı var)

(Ajans Tek: 73/16 — 12)

Akbaba

* Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası *

Sahibi: Ergin ORTAÇ, yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap, dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası, sekreter: Selâmi M. Yurdatap, İDARE YERİ: Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8 - 10, Daire: 3, İstanbul. Telefon: 22 18 11 Fiyatı: 150 kuruş.

AKBABA TOTO oynayın 5000 liraya kadar kazanın

Sevgili okurlar,

Bu sayımızdan itibaren yediden yetmişe hepinizin seve seve katılacağı bir yarışmaya başlıyoruz:

AKBABA TOTO

«AKBABA TOTO» yarışmasına katılmakla gülecek, eğlenecek ve

5000 Lira

kazanabileceksiniz.

«AKBABA TOTO» yarışmasının konusu şudur: Her sayımızda 1'den 6'ya kadar sayılarla gösterilen 6 karikatür ve ayrıca harflerle gösterilen diğer 6 harikatür yayımlanacaktır. 1'den 6'ya kadar sayılarla gösterilen her bir karikatürün, harflerle gösterilen bir karikatürle ilgisi olacaktır.

1'den 6'ya kadar olan 6 sayı AKBABA TOTO kuponundaki içi boş karelerde de bulunacak; ancak bu karelerin içine uygun harfleri karikatürlere bakarak siz bulup dolduracaksınız. Böylece karelerin içine sırayla doldurduğunuz harfler kelimenin çözümünü verecektir.

İsminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra AKBABA TOTO kuponunu keserek bir zarfa koyacak,

Akbaba Dergisi Yarışma Servisi
Divanyolu — İSTANBUL

adresine yollayacaksınız.

Yarışmamız onüç sayı sürecek ve her hafta değişik konuda karikatürlerle bir de AKBABA TOTO kuponu yayımlanacaktır.

AKBABA TOTO'ya katılmak bedava olduğundan okurlarımız bir AKBABA TOTO kuponu doldurup yarışmaya katılabilecekleri gibi daha fazla kuponla da katılabilirler. Fazla AKBABA TOTO kuponu oynayanlar fazla kur'a hakkı elde edeceklerdir.

Her doğru doldurulan kuponun karşılığı 25 liradır. Böylece yarışmaya katılan okurlarımızın 25 liradan 5000 liraya kadar kazanma şansları olacaktır.

Yarışma sonunda AKBABA TOTO kuponlarını doğru dolduran okurlarımız arasında noter huzurunda kur'a çekilecek, onüç kuponu da doğru dolduran,

5000 Lira

kazanacaktır.

Ayrıca 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 AKBABA TOTO kuponlarını doğru dolduranlar da 300, 275, 250, 225, 200, 175, 150, 125, 100, 75, 50, 25 liralar kazanacaklardır.

Hepinize iyi şanslar, başarılar dileriz.

BAŞ, DİŞ
NEZLE
ROMATİZMA
ve GRİPte
GÜNDE 3-6 TABLET
LOKMAN
ALGO
LOKMAN
(Ajans Tek: 73/15 — 13)

— Özür dilerim bayım, burası çok ciddî bir müessesedir.. yakanızı kapar mısınız?..

Transfer dalgınlığı

Hal hatır soran dostuna:

— Önemli bir şey yok, dedi. Hizmetçiyi kovdum!

— Nasıl olur? Daha düne kadar onun şahane bir aşçı olduğunu söyleyen sen değil miydin?

— Öyleydi ama yatak odasının işlerini de üstüne aldıktan sonra, bildiği bütün yemekleri unuttu!

Karışıklık var

Semtin en güzel kızından söz ediliyordu. Biri:

— Yirmiden fazla gençle kırıştırdı fakat hiçbiriyle evlenmedi, dedi. Buna rağmen hâmile!

— Yaa?... Kimden acaba?

— Kendi de bilmiyor. Soranlara, «Elinizi bir arı kovanına daldırsanız, hangisinin soktuğunu anlayabilir misiniz?» diyor.

Aynı dert

— Çok canım sıkılıyor, diye dert yandı arkadaşına. Evlendim, fakat hâlâ bir ev bulamadım.

— Kayınpederinin evinde oturun...

— İmkânsız... Onlar da kayınpederlerinde oturuyorlar!

Hassas burun

Yorgun argın çadırına giren yamyam, ateşte fokurdayan tencereyi kokladıktan sonra:

— Yaşa karıcığım, dedi. Her görüşte ağzımın sularını akıtan şu sarışın Avrupa'lı papazı niha. yet tencereye soktun, ha!...

Vah vah

Tifo mikrobu, koleraya sordu:

— Ne haber?

— İyilik. Senden ne haber?

— Sorma... İki haftadır yatıyorum.

— Geçmiş olsun, neyin var?

— Penisiline yakalandım!

— Alo, karıcığım... Şimdi bir kokteyl partisindeyim.. ove geç geleceğim!...

MİLLETLER GÜLÜYOR

Aman durun!

Gemi batmış, kaptanla beş yolcu dalgalı suların arasında köhne bir sandalla kalmışlardı. Yiyecek de bitince:

— Yolcuları kurtarmak için intihar etmem gerekiyor, dedi kaptan. Etimle sanırım bir kaç gün daha yaşayabilirsiniz.

Tabancasını çıkardı, şakağına dayadı, tam tetiğe dokunacağı sırada:

— Aman durun! diye yolculardan biri bağırdı. Namluyu şakağınızdan çekin lûtfen!

— Neden?...

— En lezzetli yer beyindir de, ondan... Dağılıp güzelliğini kaybetmesini istemem.

İkisi de taş

Genç sekreter o gün parmağında harikulâde güzel bir pırlanta yüzükle iş yerine gelmişti. Arkadaşları:

— Bu yüzüğe nasıl sahip oldun? diye sordular.

— Çok basit bir şekilde, dedi kız. Geçen ay teyzemin öldüğünü hepiniz biliyorsunuz. Hâtırasını devam ettirecek olan büyük bir mezar taşı vasiyet etmiş ve önemli miktarda para bırakmıştı onun için. Eh, işte, bu da taş değil mi?...

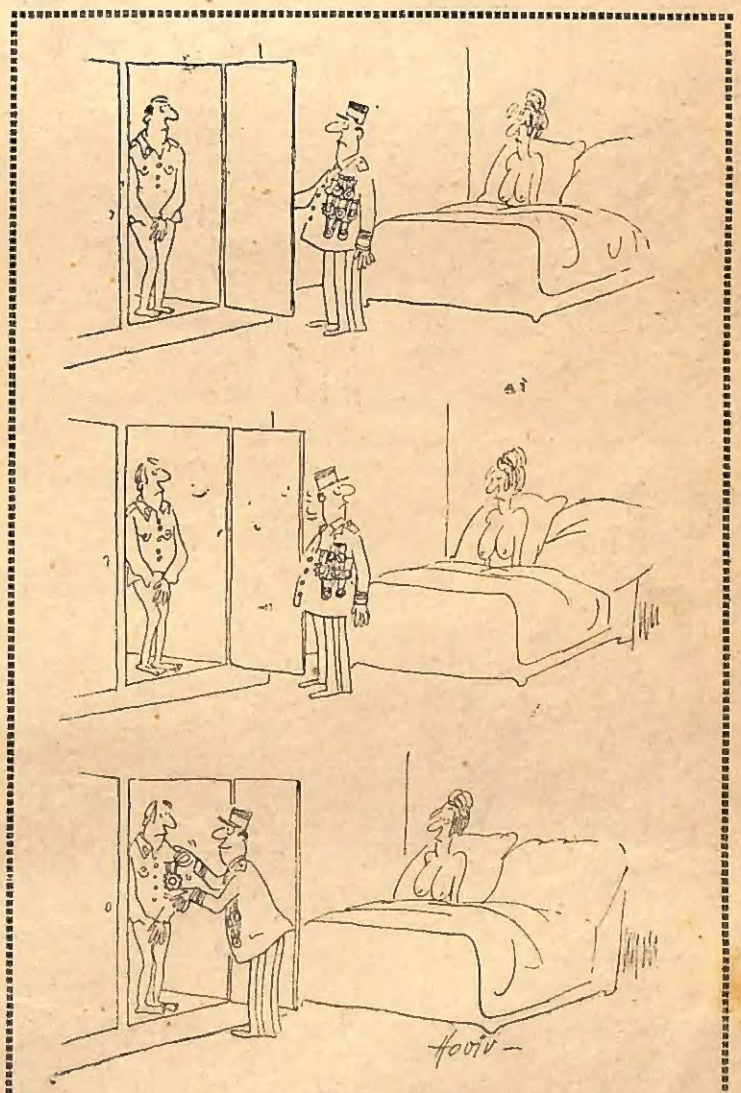

Yazısız

Şansınız varsa

Adamı güzelce döven haydutlar, önce ellerini ayaklarını bağladılar, sonra yakınlardaki bir demiryolunun üzerine yatırıp, hemen oralarda ebegümeci toplamakta olan bir köylü kadınına trenin ne zaman geleceğini sordular.

— Şansınıza bağlı, dedi kadın. 1937 yılında biz de buraya tren beklemeye gelmiştik, o gün bu gün geldi gelecek derken temelli yerleştik!

Gibi

Günlerdir peşini bırakmadığı genç kızı tenha bir sokakta kıstıran delikanlı:

— Hayranınızım, diyerek takıldı ardına. O güzel gözleriniz, tıpkı Sophia Loren'in gözleri gibi. Ağız, Liz Taylor'un ağzı gibi. Göğüsler, Gina'nın göğüsleri gibi...

Genç kız bıkkınlıkla:

— En önemlisini unutuyorsunuz, dedi. Bir nişanlım var tıpkı, ama tıpkı Mehmet Ali Clay gibi!...

Dünya Karikatürleri

YAZISIZ

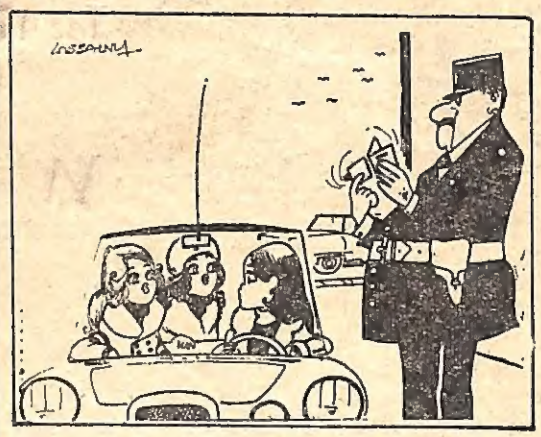

-BEN İŞARET VERİNCE HEP BİRDEN AĞLAMAYA BAŞLAYACAĞIZ!

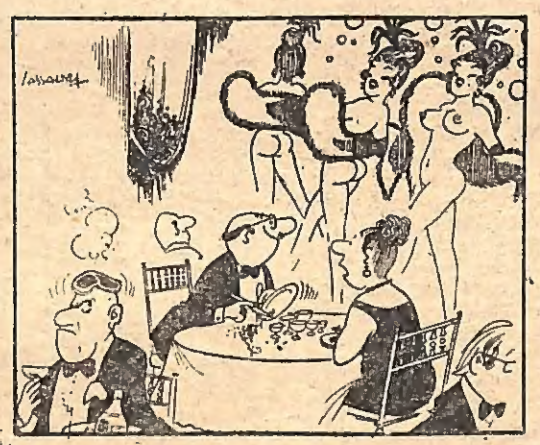

-TABAĞINA BAKSANA HERİF! ETİN NEREYE UÇTU BİLİYORMUSUN?..

-BRAVO...BRAVO...BİR KERE DAHA!..

YAZISIZ

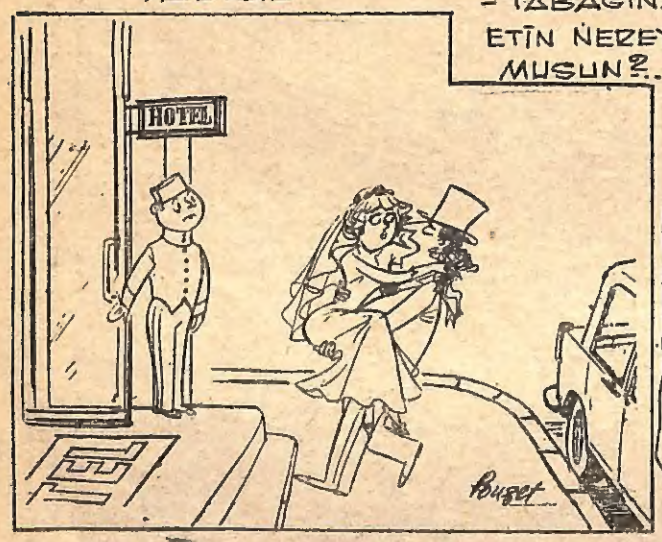

-GEL TAŞI ŞUNU!..

YAZISIZ

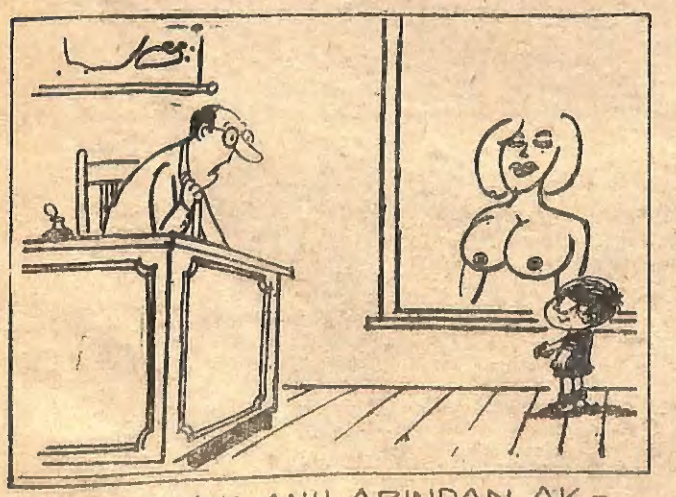

-ÇOCUKLUK ANILARINDAN AKLINDA KALAN BU MU?

-İŞTE BENİM YILDIZIM!

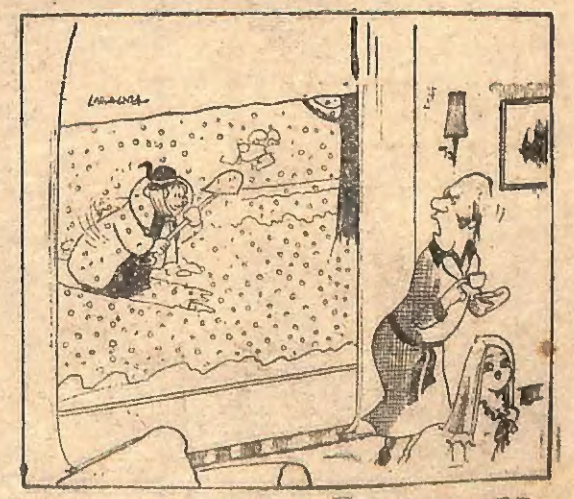

-ŞU ANNEN DE KAR TİPİ DEMEZ HERGÜN BURAYA DAMLAR!..

1973 yılında
50000
KİŞİYE DAĞITILACAK
25 MİLYON
BANKASINDA

İŞ

75 ADET
100.000 LİRA
100 ADET
25.000 LİRA

49825 TALİHLİYE 1000 LİRALAR, 1000 LİRALIK TAHVİLLER VE 1000 LİRAYA KADAR PARA İKRAMİYELERİ

TÜRKİYE İŞ BANKASI paranızın... istikbalinizin emniyetidir

AKBABA-TOTO 1

İSİM: Cengizhan Eryurt

ADRES: Gazipaşa mah. 551 sok. 15A/5 ADANA

1	2	3	4	5	6
A	F	E	R	İ	N

AKBABA TOTO oynayın, 5000 liraya kadar kazanın

Sevgili okuyucular,

Derginiz AKBABA bu sayıdan itibaren büyük bir yarışmaya başlıyor: AKBABA TOTO. «AKBABA TOTO» yarışmasına katılmakla gülecek, eğlenecek ve 5000 (Beşbin) liraya kadar kazanma şansına sahip olacaksınız.

Aşağıda 1'den 6'ya kadar numaralanmış 6 karikatür (kelime) görüyorsunuz. (1'den 6'ya kadar olan bu sayılar, AKBABA TOTO kuponundaki karelerin içinde de aynen bulunmaktadır.) Bu 6 karikatürle ilgili diğer 6 karikatür de çeşitli harflerle gösterilmiştir.

Buna göre hangi numaralı karikatürün, hangi harfli karikatürle ilgisi olduğunu bulup AKBABA TOTO kuponundaki 1'den 6'ya kadar sayılarla gösterilen karelerin içine uygun harfleri yazınız. Böylece kelimeyi çözmüş olacaksınız.

İsminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra kuponu kesiniz ve bir zarfa koyup AKBABA adresine yollayınız.

Hepinize iyi şanslar, başarılar dileriz sevgili okuyucular.